Meclis, örfî idarenin altı ay daha uzatılması hakkındaki Başvekâlet tezkeresini tasvibetti

AKŞAM

İÇKİSİZ SAZ
ÇAĞALOĞLU ÇİFTESARAYLARBahçesinde
Her pazar saat 14 ten 19 a kadar
MÜZEYYEN SENAR
Ve sanatkâr kemanî «Necati Tokyay» idaresindeki 20 kişilik muazzam küme saz heyetini dinlemek fırsatını kaçırmayınız.

Sene 24 — No. 8493 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMARTESİ 13 Haziran 1942 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Londrada imzalanan Ingiliz - Sovyet anlaşması

İngiltere ile Amerikanın iki istekleri, Sovyet Rusyanın da iki zoru vardı.

Müttefiklerin arzuları, Sovyet Rusyanın bezmeden ve yılmadan harbe devam etmesi, harbden sonra da Avrupada, yayılma ve genişleme emelleri gütmeden barış ve düzen işbirliğine girmesi.

Sovyet Rusyanın birinci zoru, İngiltere ile Amerikanın, sadece silâh göndererek yahut hava akınları yaparak değil, karaya çıkıp ikinci cephe açarak kendisine yardım etmeleri, ikinci kaygısı da Almanya yenildikten sonra kendi sınırları içine elleri bomboş dönmemesi idi.

Bu suretle, İngiltere - Amerika ile Sovyet Rusya arasında Almanyaya karşı dövüş bakımından anlaşma yarım, gelecek sulh politikasında işbirliği bakımından anlaşma ise sıfırdı.

Alman taarruzunun başlıyacağı bugünlerde, İngiltere ile Amerika, Sovyet Rusyayı her bakımdan hoşnut etmek, Sovyet Rusya da Alman saldırışına tam göğüs germeden önce bugünü ve yarını güven altına almak için buluştular, konuştular ve anlaştılar.

Yardım bahsinde İngiltere ve Amerika ikinci cephe kurmak ödevini açıktan açığa kabul ediyorlar. Bunun yeri belli değildir. Zamanı da 1942 yılıdır. Bu suretle Müttefikler, Almanya Rusya içerlerinde ilerlediği, yahut Almanya taarruzu başaramayıp gerilediği, yani en uygun ve elverişli gördükleri vakit işe girişmek serbesliğini ellerinde tutuyorlar.

En güç olan politika anlaşması, sekiz maddelik ve yirmi yıllık bir yardım ve işbirliği andlaşmasının imzasile elde edilmiştir. Londrada imzalanan bu vesikaya göre İngiltere ile Sovyet Rusya, bu harb içinde, bu harbden sonraki sulh devrinde, ve şayet sulhten sonra yeni tecavüz olursa birbirlerine yardım etmeyi yükleniyorlar.

Londra anlaşmasının iki ehemmiyetli hedefi var: Birisi, Almanya yahut Mihver devletlerinden herhangi birile ayrı ayrı konuşup, mütareke ve sulh yapmaya engel olmak; ötekisi de harbden sonra, sulh için alınacak tedbirlerde işbirliğini kabul etmektir. Bu maksatla İngiltere gibi Sovyet Rusya da toprak genişletmemeyi, ve başkalarının iç idaresine karışmamayı şimdiden kabul ediyorlar. Bu madde, bir taraftan komünist propagandasına set çekerek İngiliz efkârını tatmin ediyor, öbür yandan hangi tarihteki sınırlara göre toprak genişletilmiyeceğini açık ve kesin yazmamak suretile Sovyet Rusyaya «emniyet tedbiri» olarak bazı genişlikler imkânı bırakıyor. Anlaşmada, Almanya yanındaki devletlerle diğerleri arasında hep fark gözetilmesi ve İngiltere - Amerikanın sulh yasası olan Atlantik beyannamesinden hoşnut olmayan Sovyet Rusyanın bu yeni anlaşma ile tatmin edilmiş görünmesi için, mahdut olsa da, böyle bir imkânı zarurî görüyoruz.

Bu anlaşma, bugünkü duruma yeni bir unsur katmıyor. Almanyaya karşı birlikte dövüşen

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 2, sütun 6 da)

Harkof'ta Alman taarruzu gelişiyor

Almanlar milyonlarca asker ve yüzlerce uçak kullanıyorlar

Moskova 12 (A.A.) — United Press: Harkof cephesindeki yeni Alman taarruzu muazzam bir şekilde gelişmektedir. Bu taarruza milyonlarca asker ve yüzlerce uçak iştirak etmektedir. Sovyetlerin mukavemeti altı gündenberi devam etmektedir. Müdafaa hatları hiçbir yerde yarılmamıştır. Ruslar mevzilerini sıkı bir surette tutuyorlar.

100,000 den fazla Alman askeri pek dar bir cephe üzerinde döğüşüyor. Uçaklarımız bunları devamlı şekilde ve muvaffakiyetle bombalıyorlar. Dün bazı tepeler birkaç defa elden ele geçmiş fakat akşam üzeri düşman eski mevzilerine atılmıştır.

Berlin 12 (A.A.) — D.N.B. ajansı, Doğu cephesinin cenup kesiminde Alman savaş ve Stuka uçaklarının dün Sovyetler tarafından şiddetle müdafaa edilmekte olan bazı mevkilere tesirli surette hücumlar yaptıklarını haber veriyor. Alman bomba uçakları, asker ve harb malzemesi yüklü müteaddit otomobil kollarını bombalamak suretile Sovyetlerin münakalelerini hissedilir nispette sekteye uğratmakta idiler.

Rusların işgal ettikleri yerler

Stokholm 12 (A.A.) — Havas ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Sovyet kaynaklarından gelen haberlere göre, Ruslar Volkof cephesinde müteaddit yerleri ve bilhassa Leningradın 90 kilometre cenup doğusunda Ribinske giden demiryolu üzerindeki Ostrovla şu iki köyü zaptetmişlerdir: Rai ve Mjaksjino.

Bundan başka Kalinin kesiminde Ruslar bir şehre girdiklerini bildiriyorlar. Bu şehirde şimdi sokak savaşları oluyor. Bu şehrin Rjefin 20 kilometre kadar doğusundaki Subzof şehri olması muhtemeldir.

Alman'lar Sıvastopol'da yer kazanıyor

Kızılyıldız gazetesi burada durumun fenalaştığını söylüyor

Berlin 12 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Sıvastopol'da istihkâmlar etrafında yapılan şiddetli savaşlar sonunda yeniden toprak kazanılmıştır. Düşmanın muhtelif karşılık taarruzları kırılmış ve Sovyetler ağır kayıplara uğramışlardır. Savaş uçakları teşkilleri durmadan çok büyük derinlikte yapılmış düşman tahkimatına taarruz etmişlerdir.

Doğu cephesinin başka taraflarında Alman taarruzları başarı ile bitirilmiştir. Taarruzlar Harkof doğusunda hayli geniş bir ölçüde yapılmıştır. Volkof cephesinde Sovyet taarruzları akim kalmıştır.

Sivastopolda durum

Vaşington 12 (A.A.) — Sıvastopol cephesinde çarpışamalar şehre hâkim tepelerde cereyan etmektedir. Almanlar ehemmiyetsiz ileri hareketlerde bulunmuşlardır. Kızıl Yıldız gazetesinin yazdığına göre, Sıvastopol müdafilerinin vaziyeti gitgide kötüleşmektedir.

Moskova 12 (A.A.) — Moskova radyosu bu sabah şunları bildirmiştir:

Almanlar Sıvastopol cephesinde arasız hücumlarda bulunuyorlar. Fakat birliklerimiz bütün düşman teşebbüslerini püskürtmekte hatta bazan karşı hücuma da geçmektedirler.

Moskova 12 (A.A.) — Sıvastopol önünde pek çok süngü harbi olmuştur. Kızıl Yıldız gazetesi diyor ki:

«Alman taarruzunun şiddetine rağmen, Rus müdafaası kuvvetli olmakta devaf ediyor ve mevziler hemen her tarafta muhafaza edilmektedir. Birçok tepeler, defalarca elden ele geçmiştir. Düşman, Karadenizdeki donanmaya mensup avcılara karşı sayı bakımından hava üstünlüğüne sahip ise de havalarda hâkimiyeti ele geçirememektedir.

Sovyet basını Harkof cephesindeki savaşlar hakkında tafsilât vermiyor.»

Reisicümhur Hukuk fakültesi imtihanında

Uzun müddet imtihanları takip buyuran İsmet İnönü, fakülteye tekrar geleceklerini vadettiler

Ankara 12 (Telefonla) — Reisicümhur İsmet İnönü bu sabah saat 10,30 da Hukuk Fakültesini şereflendirerek talebenin imtihanlarını takip buyurmuşlardır. Risicümhur, Fakültede Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Yüksek Öğretim Müdürü Şemseddin ve profesörlerle bir kısım talebe tarafından hararetle karşılanmıştır. İsmet İnönü, o sırada devam etmekte olan profesör Sabri Şakir'in Hukuk Usulü Muhakemeleri ve Baha Kantar'ın Ceza Muhakemeleri Usulü derslerinin imtihanlarına girmişler ve uzun müddet takip buyurmuşlardır.

İnönü bundan sonra Fakültenin üst katındaki okuma salonunu gezmişler ve profesörler odasında profesörlerle hasbıhalde bulunmuşlardır.

Reisicümhur, saat 12,30 da talebenin alkışları arasında Fakülteden ayrılmışlardır. İsmet İnönü Fakülteden ayrılırken, yakında tekrar geleceklerini vadetmişlerdir.

Amerikan uçakları

Ankara hava meydanına inen 3 ve Arifiye civarına inen 1 tayyare ile içindekiler göz altı edildiler

Ankara 12 (A.A.) — Ayın 12 inci cuma günü öğleden evvel üç Amerikan tayyaresi Ankara hava meydanına ve bir diğer Amerikan tayyaresi Arifiye civarına cebri iniş yapmışlardır. Devletler hukuku kaidesine uygun olarak bu 4 tayyare ile mürettebatı gözaltı edilmişlerdir.

Kömür fiatlerine zam yapılmıyacaktır

Istanbulda 1 temmuzdan itibaren kömür tevziine başlanacaktır

Evlerin ihtiyacı için halka kok ve sömikok, kaloriferli apartımanlara da kriple maden kömürü verilecektir

Ankara 12 (Telefonla) — Taş kömürünün tevzi ve istihlâkini tanzim maksadile Vekiller Heyetince bir kararname hazırlanmıştır. Neşredilmek üzere olan bu kararnameye göre taş kömürü ve kokun muhtelif şehir, kasaba ve köylere hangi nisbetler dahilinde tevzi edileceği İktisat Vekâletince tesbit ve Başvekâletçe tasdik edilecektir.

Taş kömürü, linyit gibi maden kömürlerile kok ve sairenin kâfi miktarda temin olunabildiği yerlerde yakılacak maddeler mahrukat kanunile tâyin edilmişti. Kararname ile bu maddelerin temin olunabilen miktarı ihtiyaca yetişmeyen yerlerde başka maddelerin yakılmasına İktisat Vekâletince izin verilecektir.

Eşhas ve müesseselere ihtiyaçlarına karşılık olarak verilecek kömürlerin Millî Korunma kanununun 14 üncü maddesine istinaden başkalarına devri veya satılması menedilmektedir.

Yine bu kararname hükmüne göre, Millî Korunma kanununun 21 inci maddesine istinaden İktisat Vekâletinin tasdiki ile kömür istihlâkini tahdit veya bilvasıta istihlâkta tasarruf temin edecek tedbirler alınacaktır.

Aldığım malûmata göre İktisat Vekâletince vilâyetlere verilecek kömürün miktarı tesbit edilmektedir. Evlerin ihtiyacı için halka kok ve sömikok, kaloriferli apartımanlara yalnız kriple maden kömürü verilecektir. Halkın daha kolaylıkla kömürünü almasını temin edecek bazı tedbirler de alınmıştır.

Kömür fiatlerine her hangi bir zam yapılmıyacaktır. İstanbulda kömür tevziatına 1 temmuzdan itibaren tekrar başlanacaktır.

Şehrimizde bulunan kömür satış ve tevzi müesseseleri İstanbul müdürü Zekeriya bir iki güne kadar İstanbula dönecektir.

— Bana sorsalar, kadın iskarpinlerinin tahta yerine mantardan yapılmasını tavsiye ederim!..
— Daha çok mu dayanıyor?..
— Hayır amma daha yumuşak oluyor!...

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Sivastopol'da vaziyet pek vahim!

Harkof cephesinde Alman taarruzu devam ediyor, Ruslar mukabil taarruzlar yapıyorlar

Londra 13 (A.A.) — Sivastopolda vaziyet pek vahimdir. Moskovadan alınan haberler diğer birkaç kesimde de vaziyetin buhranlı olduğunu göstermektedir.

Sivastopol'da bir kaç yeni istihkâm alındı

Vichy 13 (A.A.) — Sivastopol kesiminde general Mannelstein ordularını yeniden birkaç mevzii işgal etmişlerdir. Hava kuvvetleri limanı bombalamakta kara kuvvetlerine yardımda bulunmaktadırlar.

Harkof kesiminde general Von Bock orduları muvaffakıyetli taarruzlarda bulunmuştur.

Londra 13 (A.A.) — B.B.C.: Sivastopolda müthiş muharebeler devam etmektedir. Almanların kazandıkları her metre toprak, kendilerine bahalıya mal oluyor.

Ruslar, mukabil süngü hücumlariyle bazı yerlerde Almanları geri atmışlardır. Fakat Almanlar, taze asker, tank ve tayyare kuvvetleri göndererek müdafiler üzerinde müthiş bir tazyik yapmaktadır.

Sivastopolun âkıbeti bu ezici kuvvetlere müdafilerin gösterecekleri dayanıklığa bağlıdır. Durum vahim ise de hücum eden Alman kuvvetlerinin mânidar bir muvaffakıyet kazandıklarına işaret edilmemektedir.

Almanlar Sivastopola karşı 10 piyade ve 8 zırhlı tümen kullanıyorlar.

Londra 13 (A.A.) — B.B.C.: Dün gece yarısı Moskovada neşredilen resmî Rus tebliği:

Dün kıtaatımız, Harkof kesiminde taarruz eden düşman piyade ve tank kuvvetlerine karşı müdafaada bulunmuşlar ve mukabil saldırımlarda bulunmuşlardır.

Sivastopolda anudane çarpışmalar devam ediyor. Sivastopol civarında 50 düşman tankı tahrip, 12 si hasara uğratılmış, 10 düşman bataryası, 3 piyade alayı ve bir süvari bölüğü imha edilmiştir.

Alman kayıpları

Vaşington 13 (A.A.) — Aldığımız haberlere göre, Almanlar Sivastopol kesiminde ehemmiyetsiz birkaç ileri hareketinde bulunmuşlardır.

3 gün içinde uğradıkları kayıplar şunlardır:

15,000 ölü, 50 tank ve 60 uçak.

Sinop'tan top sesleri işitiliyor

Sinop 12 (A.A.) — Karadenizde Sinobun şimal taraflarından, Sivastopol istikametlerinden ve çok enginlerden sürekli top sesleri ve bomba iniltileri gelmekte ve geceleri şehrimizde sarsıntılar yapmaktadır.

Ikinci cephe

Karadan, yoksa havadan taarruzla mı açılacak?

Vaşington 13 (A.A.) — United Press bildiriyor: İkinci bir cephe açılması anlaşması büyük bir alâka ve heyecan uyandırmıştır. Herkes, bu cephenin bir kara, yoksa bir hava taarruziyle mi açılıp açılmıyacağını soruşturuyorlar. Kongre üyeleri, deklârasyonda derhal bir kara taarruzu yapılması hakkında hiç bir vaît bulunmadığını belirtmekte, sonbaraha doğru Fransaya bir ihraç hareketi yapılması ihtimalini ileri sürmekte ve tamamiyle hazırlanılmadan bir ihraç yapılmamasında müttefik bulunmaktadırlar.

Japonların Midway'da kayıpları

Vaşington 13 (A.A.) Denizci mahfillere göre, Midway deniz muharebesinde 4 Japon uçak gemisi batırılmıştır. Takriben Japonların 10,000 ölü verdikleri söylenmektedir.

Japonlar yeni bir ihraç hareketi yaptılar

Amerikalılar, Aleoutiennes adalarına çıkan Japonlara karşı harekâta giriştiler

Londra 13 (A.A.) — B.B.C.: Amerikan Bahriye Nezaretinin neşrettiği resmî tebliğ, Japonların Alaskanın şimali garbisinde Aleoutiennes adalarından bazısına asker çıkardıklarını teyit ediyor. Japonlar Atto adasına az miktarda asker çıkarmışlar, gemileri de Sıçan adaları gurupuna dahil Kiska adası limanına girmişlerdir.

Amerikan kara ve hava kuvvetleri Japonları meskûn yerlerden çekilmeğe icbar etmişlerdir. Harekât devam ediyor.

Libya'da büyük bir savaş oluyor

Savaş, şimdi mayn tarlasının doğu ucunda vukubuluyor

Londra 13 (A.A.) — B.B.C.: İngiliz zırhlı kuvvetleri, Harmatın şarkında ilerliyen düşman kuvvetlerinin yolunu keserek muharebeye icbar etmiştir. Mayın tarlasının doğu ucunda, Biirülhakimin şark ve şimalinde iki taraf kuvvetleri arasında büyük bir muharebe cereyan etmektedir.

General Rommel, 110,000 kişilik bir mihver kuvvetini harekâta iştirâk ettirmektedir.

Rommel yeni bir gedik mi açtı?

Vaşington 13 (A.A.) — Libya cephesinde Rommel ordularının Elgazala ve Tobruk arasında bir gedik açtıkları söylenmektedir.

Biiri Hakimde esir alınmadı

Vaşington 13 (A.A.) — Resmî İngiliz mahfilleri, Biirülhakimde 2,000 esir alındığına dair mihver haberlerini yalanlamaktadır.

Biirülhakim garnizonu karanlık basar basmaz mevzilerinden çekilmiş bulunuyordu.

Katî netice 1943 senesinde

Bir Japon mebusuna göre askerî hareket gelecek sene duracakmış

Tokyo 12 (A.A.) — Üçlü paktan bahseden mebus Taşyo Şiraori, katî neticenin 1943 de alınacağı mütalâasında bulunmuştur. Mebusa göre bu tarihte İngiltere yıkılacak, askerî harekât fiilen duracak, harb tamamen ideolojik bir mahiyet alacak ve eski dünyanın son mukavemeti yalnız Amerika Birleşik devletlerinde mevzilleşmiş kalacaktır.

18 Çek kurşuna dizildi

Londra 13 (A.A.) — B.B.C.: Pragda 18 Çek daha idam edilmiştir. Heidrich'e suikast yapılıdanberi 62 si kadın olmak üzere 358 Çek kurşuna dizilmiştir.

Sovyet - Kanada siyasî münasebatı

Londra 13 (A.A.) — Sovyetlerle Kanada arasında siyasî münesebetleri kuran bir anlaşma dün Londrada imzalanmıştır.

Sekiz vapur Yunanistana yiyecek götürecek

Çupiing 12 (A.A.) — Dagens Nyheter gazetesi, sekiz İsveç şilebinin Yunanistana yiyecek nakletmek için kiralandığını yazmaktadır.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harb tebliğleri

Alman tebliği

Birihakimde 2000 esir alındı

Berlin 12 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şimal Afrikada Birihakim kalesi etrafında yapılan savaşlar sırasında iki bin esir alınmıştır. Bunların büyük kısmı General de Gaulle taraftarlarından mürekkeptir. Burada büyük sayıda top, birçok motörlü arabalar alınmış veya yokedilmiştir. Düşmanın uğradığı kayıplar hayli büyüktür.

Bir Alman denizaltısı doğu Akdenizde Filistin kıyıları açığında dört bin tonilâto tutarında iki yük gemisi ve ayrıca başka bir ticaret yelkenli batırmıştır. Diğer büyük bir gemi torpille hasara uğratılmıştır. Alman denizaltıları tarafından kuvvetle himaye edilen bir kafileye karşı yapılan taarruzlar sırasında doğu Akdenizde yol alan bu kafilenin evvelce de 11 haziran Alman tebliğinde bildirildiği gibi altı bin tonilâto tutarında büyük bir yük gemisi batırılmış bulunmaktadır.

Münferit hırpalama uçuşları yapan İngiliz bomba uçakları, Alman, Danimarka ve Hollanda üzerinde uçmuşlardır. Bunlardan üçü dün gece düşürülmüştür.

Muhasara topları bataryasile desteklenen ve yüzbaşı Lorenzen komutasında bulunan bir piyade taburu Sıvastopol önündeki taarruzlar sırasında gösterdiği büyük cesaretle bilhassa temayüz etmiştir. Gedikli erbaş Steinbatz Doğu cephesinde 95 inci ve teğmen Manselilles şimal Afrikada 78, 79, 80 ve 81 inci hava zaferlerini elde etmişlerdir.

Teğmen Heidtmann komutasındaki denizaltısı doğu Akdenizde düşman kafilesine karşı yapılan taarruz esnasında büyük yararlık göstermiştir.

Gizli seyahat

Londrada halk, Molotofun kim olduğunu bilemedi

Londra 12 (A.A.) — Akşam gazeteleri, Molotofun İngilteredeki ikameti sırasında nasıl vakit geçirdiğini gösteren fotoğrafları neşretmektedir. Molotof Rusyaya gitmek için hareketi sırasında, muahedeyi imzalamak üzere Başvekil Churchill tarafından kendine hediye edilen dolma kalemi de bir hâtıra olarak birlikte götürmüştür.

Molotofun İngilterede bulunuşu çok gizli tutulmuştur. Whitehall'de ismi hiç söylenmemiş, kendisinden bahsedilmek icabettiği vakit hüviyetini gizlemek için yalnız «ziyaretçi» veyahut «dışardan gelen M. Smith» denilmiştir.

Buna rağmen Molotof halk tarafından birçok defalar görülmüş, fakat kim olduğu bilinmemiştir.

İngiltereye geldiği ve Birleşik Amerikaya gittikten sonra tekrar Rusyaya dönmek için bindiği uçak dört motörlü, mürettebatı tamamile Rus olan Stratosfer altı servisine mensup çok büyük bir Rus uçağıdır.

Türk - Bulgar

Pasaport ve gümrük anlaşmaları yapılacak

Ankara 12 (Telefonla) — Öğrendiğime göre, Türkiye - Bulgaristan arasında pasaport vizesi ve gümrük muamelesi hakkında iki anlaşma yapılacaktır. Bu husustaki proje Gümrük, İnhisarlar ve Dahiliye Vekâletlerince tetkik edilmektedir. Bu yeni anlaşmaların bir iki güne kadar imzalanacağı haber verilmektedir.

Diğer taraftan buraya gelen malûmata göre, Trakyada inşa olunan köprüler tecrübe edilmiş ve iyi netice alınmıştır. Bu itibarla Avrupa hattının pazartesi olmazsa salıya behemehal açılacağı söyleniyor. Her gün biri Sofyaya kadar, diğeri de Edimeye kadar İstanbuldan iki yolcu treni ile lüzumu kadar marşandiz hareket edecektir.

Muhtaç çifçiye makine ve alet

Ankara 12 (Telefonla) — Muhtaç çifçiye ucuz fiatle satılacak ziraat makina ve âletleri karşılığı olarak Ziraat Vekâleti emrine verilen 1,5 milyon lira 2,250,000 liraya çıkarılmıştır. Bu hususta Koordinasyon [illegible]

Afrika muharebesinin mânası

Alman askerî mümessilleri bu hususta ne diyor?

Berlin 12 (A.A.) — D.N.B. ajansının askerî muharriri yazıyor:

Şimal Afrikası muharebesi Berlinin alâkalı mahfillerinde başlıca konuşma mevzuu olarak kalmaktadır. Bilhassa şimal Afrikadaki askerî durum hakkında D.N.B. nin birkaç gün evvel kullanmış olduğu «Afrikada askerî kudrete sahip olmak» tabiri üzerinde de durulmaktadır. Berlinin umumiyetle mütalâası şudur ki, bu tabir bir askerî düşünceyi ifade eder ve bu düşünce de umumî harekâta dahildir.

Suallerimize cevap veren askerî şahsiyetler demişlerdir ki:

Almanya ile İtalya için bahis mevzuu olan şey şimal Afrikada yalnız kuvvetli bulunmak yani tedafül bir mevzi tutmak değil fakat daha ziyade Afrika ve Arabistan millet ve kabileleri önünde Avrupanın genç milletlerinde yaşayan adalet azmini belirtmektir.

Berlin mahfilleri Rommel'in giriştiği harekâtın dikkate değer muvaffakiyetlerle neticelendiğini belirtmekte ve bunun yalnız son günlerde değil bu seneki harekâtın ta başından beri yeni bir tip zırhlı tank kullanılması sayesinde başarılmış olduğunu ilâve etmektedir. Yeni tanklarda, çok sıcak havalarda bile arabaların içini soğutabilecek tertibat bulunmaktadır.

Bu tertibat sayesinde yeni zırhlı tankların mürettebatı harici hareketten müteessir olmaksızın, en büyük sıcaklarda bile her türlü harekât yapmağa muktedir bulunuyorlar.»

Yeni bir muharebe başladı

Kahire 12 (A.A.) — Orta Şark tebliği: Zırhlı kuvvetlerimiz dün Harmatın doğusunda düşman zırhlı kuvvetlerini muharebeye mecbur etmiştir. Bu muharebeye ait henüz tafsilât yoktur. Başka kesimlerde bildirilecek bir şey olmamıştır.

Knightsbridge'in 8 kilometre şimal batısında bulunan Harmat, General Ritchie tarafından geçen hafta sonunda zaptedilmiştir.

Kahire 12 (A.A.) — Alman zırhlı kuvvetleri üç kuvvetli kol halinde doğu istikametinde ileri harekete devam etmişlerdir. Almanlar Harmat ve Birihaşim arasında ilerlemişler ve taarruz ettikten sonra şimale ve müteakiben bir gece evvel çarpışmaların yapıldığı Harmat doğusuna dönmüşlerdir.

Türk - İran dostluğu

İran radyosu, "dostuz ve dost geçineceğiz,, diyor

Ankara 12 (Radyo gazetesi) — İran radyosu bugünkü neşriyatında Türkiye - İran hududunun kapandığı hakkında ecnebi kaynaklar tarafından verilen haberleri yalanlamış, Türk - İran dostluğunun memnuniyet verici bir şekilde gelişmekte olduğuna temas ettikten sonra da İrandaki isyanı bastırmak için Türkiyeden asker gönderildiğine dair yine ecnebi radyolar tarafından bir haber yayıldığını söylemiş, bu haberi de yalanladıktan sonra isyanın Sovyet ordularının da yardımı ile bastırıldığını söylemiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Türkiye ve İran dostturlar, dost geçineceklerdir.»

Pahalılık zammı

ücretleri masraf tertibinden verilenlere de verilecek

Ankara 12 (Telefonla) — Ücretleri masraf tertibinden verilmekte olan muvakkat memurlara pahalılık zammı verilmiyordu. Vekiller Heyetince hazırlanan bir kararname ile bu memurlara da pahalılık zammı verilecektir. Kararname yakında çıkacaktır.

Ceza evlerinin kadroları

Ankara 12 (Telefonla) — Cezaevleri hekim ve müdürlük kadrolarının tevsii maksadile adliye teşkilâtı kanununda yapılan değişiklikler kanunu bugünkü Resmî gazetede intişar etmiştir.

Kadınlardan da yol vergisi alınacaktır

Yeni lâyiha ile bu vergi, kazanç ve irad sahibi bilumum hakikî ve hükmi şahıslara teşmil edilmektedir

Ankara 12 (Telefonla) — Nafia Vekâleti şoseler ve köprüler kanununda tadilât yapan projeyi alâkalı Vekâletlerin tetkikine arzetmiştir.

Yeni proje ile yapılacak yollar (Devlet yolları) ve (Vilâyet yolları) adile iki kısma ayrılmakta, yol inşa ve tamir işleri yeni esaslara bağlanmaktadır.

Lâyihanın bir maddesile hâlen 18 yaşından 60 yaşına kadar erkeklere mahsus olan yol vergisi mükellefiyeti kazanç ve irat sahibi bilûmum hakikî ve hükmî şahıslara teşmil edilmektedir. Bu hükme kadınlar da dahildir. Diğer bir madde ile belediyece nakil vasıtalarından alınmakta olan resme, yol parası olarak bir miktar zam yapılmaktadır.

Yine bu lâyiha hükümlerine göre her vilâyet mıntakasına isabet eden yol vergisi hasılatı hususi idare hissesi ayrıldıktan sonra kalan miktarın % 50 si ait olduğu vilâyetin ikinci sınıf yollarına tahsis edilecek mütebaki % 50 si Nafia Vekâleti bütçesine alınarak birinci sınıf yollarla Devlet yollarına ve köprüler inşasına sarfedilecektir.

Vilâyet Nafia memurları da bu lâyiha ile Nafia Vekâleti kadrosuna alınmaktadır.

Millet Meclisinde

Dün, bir çok lâyihanın birinci müzakereleri yapıldı. Köy kanununa ek kanun teklifi dahiliye encümenine verildi

Ankara 12 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtez'in başkanlığında toplanmıştır.

Celsenin açılmasını müteakip son yapılan intihapta mebus seçilen Doktor Hüseyin Hülki Cura (İzmir), Cevat Dursunoğlu (Kars), Doktor Hayrullah diker (Kastamonu), General Aşır Atlı (Kütahya) ve Ahmet Kudsi Tecer (Seyhan) a ait intihap mazbataları okunarak kabul edilmiş ve yeni mebuslar biribirini takiben kürsüye gelerek ant içmişlerdir.

Bundan sonra ruznamelere geçilerek bazı dairelerin hesabı katilerine dair kanun lâyihalariyle 1938 malî yılı hesabı katisine ait kanun lâyihası okunarak tasvip edilmiştir.

Ceza Mahkemeleri Usulü kanununun 3515 sayılı kanunla değiştirilen 66 ncı maddesinin tadiline, Devlet memurları aylıklarının tezyit ve teadülüne dair olan kanuna ek kanuna bağlı 1 sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına, Hatay vilâyet hududu dahilinde Hatayın ilhakından evvel altın üzerine yapılan borçların tarzına dair kanuna bir madde eklenmesine, Devlet memurları aylıklarının tezyit ve teadülüne dair olan kanunun tadili hakkındaki 4088 sayılı kanuna bağlı cetvelde değişiklik yapılmasına, bankalar ve Devlet müesseseleri memurları aylıklarının tezyit ve teadülüne dir kanunun 14 üncü maddesinin son fıkrasının tadiline, Başvekâlete bağlı Matbuat umum müdürlüğü teşkilât ve vazifelerine dair kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkındaki kanun lâyihalarının birinci müzakereleri yapılmıştır.

Meclisin bugünkü toplantısında köy kanununa ek kanun teklifi üzerinde geçen müzakerelerden sonra Dahiliye encümenine verilmiştir.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Meclisin yaz tatili biraz gecikecek

Ankara 12 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinde, çabuk çıkması lâzım gelen bir çok kanun lâyihası vardır. Bunun için bir aylık yaz tatiline ancak bu ay sonunda veya temmuz 15 de karar verileceği söylenmektedir.

örfî idare

Meclis, altı ay daha uzatılmasını kabul etti

Ankara 12 (A.A.) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale ve Kocaeli vilâyetlerinde 23 teşrinisani 1940 tarihinde bir ay müddetle ilân edilen ve 1199/1209 sayılı kararlarla üçer ve 1249/1262 sayılı kararla da altışar ay müddetle uzatılmış olan örfi idarenin bitimi tarihinden itibaren 6 ay daha uzatılmasına müsaade edilmesi hakkındaki Başvekâlet tezkeresi okunmuş ve kabul edilmiştir.

Türk - Alman ticaret anlaşması

Fiatlere dair bir anlaşma dün imza edildi

Ankara 12 (A.A.) — Bugün Hariciye Vekâletinde, Vekâlet Umumî Kâtibi Büyük Elçi Numan Menemencioğlu ile Almanya Büyük Elçisi Von Papen arasında, 9 teşrinievvel 1941 tarihli Türk - Alman ticaret ve tediye anlaşmalarına ek olarak, işbu anlaşmalar tatbikatını fiat bakımından tanzime mütedair bir anlaşma imza edilmiştir.

Amerikan hava kuvvetleri kumandanı öldü

Vaşington 12 (A.A.) — Hawai adalarındaki Amerikan hava kuvvetleri kumandanı general Clarence Tinker'in Midway muharebesinde öldüğü Harbiye Nezaretinin bir tebliğinde kaydedilmektedir.

Başvekil

Dün 3 vekâlete giderek o vekâletler işlerile meşgul oldu

Ankara 12 (Akşam) — Sayın Başvekilimiz Doktor Refik Saydam bu sabah Dahiliye, Millî Müdafaa ve Sıhhat ve İçtimai muavenet Vekâletlerine giderek Vekilliklere ait işler üzerinde meşgul olmuşlardır.

Cocuk Esirgeme kurumu kongresi

Gelecek yıl toplanılmak üzere çalışmaya son verildi

Ankara 12 (Telefonla) — Çocuk Esirgeme Kurumu umumî kongresi bugün saat onda Trabzon mebusu Hasan Saka'nın reisliğinde ikinci umumî toplantısını yapmıştır. İdare ve bütçe encümenleri raporları okunmuş ve bütçe encümeni raporu aynen kabul edilmiştir. Doğum işleri üzerinde hararetli müzakereler cereyan etmiştir. Rapordaki teklifler Kurum esas nizamnamesine taallûk eden maddeleri ihtiva ettiğinden umumî merkez heyetinin ve encümenin esas nizamnamede teklif ettiği tadilleri Kurumun genişleyen faaliyet sahası ile ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlayıp bir proje halinde müzakereye koymak üzere umumî kongrenin fevkalâde olarak gelecek yıl mayıs içinde tekrar Ankarada toplanmasına karar verilmiştir. Kurumun umumî merkez heyeti âzalarile yedek âzaları ve murakıplar seçiminden sonra kongre mesaisine son vermiştir.

Vaşington'da neler görüşüldü?

Türkiye, Boğazlara taallûk eden meselelerde müzakere edilmiş

Londra 12 (A.A.) — Times gazetesinin Vaşington muhabiri Vaşington görüşmeleri hakkında şöyle diyor:

«1942 de Avrupada ikinci bir cephenin tesisine ait bütün askerî meseleler Beyaz sarayda münakaşa edilmiştir. Çünkü aynı zamanda Pasifik cephesi de mevcuttur. Siyasî meselelere gelince, bunların arasında hürriyetinden mahrum edilmiş milletlerin barış ve emniyetlerinin muhafazası vardır. Polonya ve Baltık memleketleri bu memleketerdendir. Müzakerelerin Türkiyeye, Boğazlara taalluk eden meselelerle başka meselelere de teşmil edildiğinde şüphe yoktur.»

İkinci cephe meselesi

Vaşington 12 (A.A.) — M. Rooseveltin 1942 de ikinci bir cephe açılacağı hakkındaki mesajı kongrede tasvible karşılanmıştır. Bugün İnfiradcılar da memnuniyetlerini izhar etmişlerdir.

Yeni anlaşmanın mânası neymiş?

Helsinki 12 (A.A.) — Helsinki'de çıkan sabah gazeteleri, Molotofun Vaşingtona ve Londraya yaptığı ziyaretleri ve İngiliz - Sovyet yeni ittifakını bahis mevzuu ediyor. «Helsingin Samomat» gazetesi, Finlândiyanın bolşevizme karşı yapılmakta olan savaşta hususi bir durum muhafazasına devam ettiğini, çünkü bolşevizmin yegâne Fin düşmanı olduğunu belirtmektedir. Bu gazete diyor ki:

«Finlândiya, bolşevik tehlikesinin artık mevcudiyeti kalmıyacağı ana kadar bu mücadeleye devam edecektir. Onun için müttefiklerin münferit bir sulh elde etmek gayesile yaptıkları gayretler Finlândiya üzerinde hiçbir tesir bırakmamaktadır.»

Uusu Suomi gazetesi, Amerikaya Molotofun seyahatinden maksat, açıkça şudur: «Sovyetler Birliğinin durumu bu yaz daha ciddileşmiştir. Binaenaleyh tesirli bir müzaherete âcil ihtiyacı vardır. Müttefiklerin yeni anlaşmaları Baltık memleketlerinin gömülmesinden ve Finlândiya ile Besarabyanın parçalanarak, bolşevizmin eline bırakılmasından başka bir şey değildir. Finlândiya, bu hâdiseyi idrâk etmelidir.

B. Edenin bir cevabı

Londra 12 (A.A.) — Hariciye Nazırı B. Eden, Avam kamarasında bir sorguya cevaben Rusya ile anlaşma metninin tamamen neşredildiği, gizli bir taahhüt bulunmadığını söylemiştir.

Bulgar radyosu ne diyor?

Ankara 12 (Radyo gazetesi) — Bulgar radyosu, İngiliz - Sovyet anlaşmasının her tarafta uğranılan muvaffakiyetsizliklerin unutulması için bir manevra olduğunu, bu anlaşmanın hiçbir kıymeti bulunmadığını söylîyerek «bu anlaşma Amerika sergilezeştçilerini, korsan İngilizleri, yalancı yahudileri ve bolşevik canileri bir araya getirmekten başka bir işe yaramıyacaktır.» diyor.

KÜÇÜK HABERLER

★ Kandırada bir sünnet cemiyetinde sünnet edilen 9 yaşında İdrisle 3 yaşında Ahmet, fazla kan kaybederek ölmüşlerdir. İşe müddeiumumilik el koymuştur. Tahkikat devam ediyor.

★ Kadıköy vapuru Köprüye yanaştığı sırada Ahmet adında biri, vapur yolcularından birinin cebinden para cüzdanını çalmıştır. Cüzdan sahibi farkına varmış ve Ahmet kaçmak isterken yakalanmıştır. Çaldığı cüzdan üzerinde bulunmuştur.

★ Aksarayda bir içki eğlentisinde Muzaffer adında birini bıçakla göğsünden yaralamktan maznun Mehmet Zekeriya, kız kardeşi Haticenin mevkufen, vakanın cereyan ettiği evin sahibi Suphinin de gayri mevkuf olarak muhakemelerine dün asliye ikinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Vaka, öldürmek kasdile yaralama mahiyetinde olduğu anlaşıldığından dâvanın rüyeti asliye ceza mahkemesinin vazifesi haricinde görülerek ağır ceza mahkemesine verilmek üzere evrak müddeiumumiliğe iade edilmiştir.

★ Gelen manifatura eşyasından terzilere ait olanlarının dağıtılmasına dün başlanmıştır. Manifatura ithalât birliği, terzilere numara dağıtmıştı. Terziler ellerindeki numara sırasına göre tacirlerden istihkakları olan malzemeyi alacaklardır. Tevziat, 15 hazirana kadar devam edecektir.

Londrada imzalanan İngiliz - Sovyet anlaşması

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

iki devlet, birbirlerine zaten yaptıkları ve ellerinden geldiği kadar yapmak istedikleri yardımı, bir mecburiyet olarak imza altına alıyorlar, düşmanla tek başlarına anlaşmamak yükümüne giriyorlar.

Harbden sonraki devreyi ilgilendiren karşılıklı yardım, sulh için işbirliği teahhütlerine gelince, bunların değeri, askerî anlaşmaya daha güç görünen siyasî uyuşmanın da katılması, Sovyetlerin Atlantik beyannamesi çerçevesi içinde bir Avrupa sulhüne razı olmuş görünmeleri gibi sürekli bir beraberlik havası yaratmasındadır. Harbin sonu ve sulhün şekli belli olmadıkça bunlar hakkında şimdiden fikir yürütmek boş zahmettir.

Bu anlaşma, Sovyetlerin harbe devam kararı, ve İngilterenin herhangi bir konuşma ve uzlaşmaya girişmemek teahhüdü bakımından hem iki taraf için bir muvaffakıyet, hem de harbin gidişi üzerine aydınlık serpen bir vesikadır.

Necmeddin Sadak

Fevkalâde hal

Ankara 12 (Telefonla) — Meclis adliye encümeni tarafından fevkalâde hallerin tesbit ve tarifi hakkında hazırlanan lâyiha ruznameye alınmıştır.

Buna göre ceza hükümlerini ihtiva eden kanunlarda yazılı fevkalâde haller, başlangıcı ve sonu Millî Korunma kanununa göre İcra Vekilleri Heyeti tarafından tesbit ve ilân edilmiş olan hallerdir.

Ekmek karnesi çalan kız

Beşiktaş civarında bakkallık yapan Ziya adında biri birkaç gündenberi dükkânından, sattığı ekmek kartlarının çalındığını farkederek polise haber vermiştir.

Dün o civarda oturan Muallâ adınna on üç yaşlarınra bir kız çocuğu Ziyanın dükkânının önünde şüpheli bir vaziyette dolaşırken polisler kendisini yakalamışlardır. Muallâ bir kabahati olmadığını söylemiş, üzerinde de bir şey bulunamamıştır. Fakat ayağından iskarpini çıkarılıp iyice bakılınca iskarpinin ökçesindeki astarın altında 68 tane günlük ekmek kartı bulunmuştur. Muallâ milli korunma mahkemesine verilmiştir.

Tramvay bandajları

Elektrik ve tramvay idaresinin Romanyaya sipariş ettiği 100 tramvay bandajının ihracına Rumen hükûmetince müsaade edildiği için elektrik idaresinden yarın bir mmeur Romanyaya giderek bu bandajları teselüm edecektir. İleride Romanyadan daha 300 bandaj gelecektir. Bandajlarla daha bir kısım arabanın tekerlekleri tamir ve ıslah edileceğinden bir kaç gündenberi Yedikule ile Bayezit arasında işliyen arabaların Eminönüne kadar gidebilmeleri temin edilecektir.

Amerikan fabrikalarında yapılıp da yola çıkarılan 25 otobüs arabasının bir kısmı, Taksim - Eminönü arasında işletilecektir. Dört araba da Sarıyer ile Taksim arasında yolcu taşıyacak, bir kısım arabalar da yine Taksimden başlayarak Gazi köprüsü, Gazi bulvarı Aksaray veya Fatih - Şehzadebaşı yolunu geçmek şartile Sultanahmede kadar gelecektir.

Bu 25 otobüsün iki aya kadar şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Ne demeli?

Bir hâkim düştü!!

Gazetelerde şöyle bir serlâvha gördük: «Bir hakim düştü».

Düşündük:

Acaba hangi hakim düştü?, Ve nereden düştü?..

Halbuki düşen Afrikada «Biiri hakim» istihkâmları imiş...

«Bir hakim» şeklinde frenk kırması bir tarzda değil, tam hakkını vererek «Bürihakim» şeklinde yazmalı ve bilhassa bu kabilden iltibas, uyandıracak noktalara dikkat etmeli..

ŞEHİR HABERLERİ

AKŞAMDAN AKŞAMA

«Erkekler Robert Taylor'u niçin sevmezler?»

Bir dişçinin bekleme odasında «Perde ve Sahne» mecmuasının bütün koleksiyonu masa üzerinde duruyordu. Sahifelerini karıştırdım ve memleketimizdeki neşriyat arasında bunu çok medhe lâyık buldum. Türlü türlü, malûmat verici ve hoş vakıt geçirici yazılar...

Sonuncu fasileden bir serlâvha gözüme ilişti:

«Erkekler Robert Taylor'u niçin sevmezler?»

— Niçin sevmesinler? - diye düşünerek metne göz gezdirdim:

.....

«... Şunu itiraf etmek lâzımdır ki, biz erkekler, çoğumuz insafsız kimseleriz. Eğer bir başkası bizden daha yakışıklı, daha gösterişli ise ve kadınların bizden daha fazla hoşuna gidecek bir yaradılışta ise, hemen ona düşman kesiliriz ve onun hakkında ağzımıza geleni söylemekten, tecavüzümüzü haklı göstermek için elimizden geleni yapmaktan çekinmeyiz. Bir mecliste bir kapıyı açıp içeri girişinizde kadınların yüreklerini hoplatacak bir kudrete sahip olabilmek için tatlı hayatlarımızdan on uzun sene feda edecekler maalesef mevcut bulunmaktadır. İşte erkekler, Robert Taylor'u bu cihetten yana talihli olduğu için sevmezler...»

.....

Malûm nazariye...

Bir izaha göre, Amerikada beyazların zencilere karşı besledikleri kin de, bu ırkın cinsî bakımdan daha kuvvetli, kudretli erkekler yetiştirmesinden ileri geliyormuş.

Bir Rus şairi:

Ey güzellik! Korkunç kuvvet!...

Der...

Bu silâha sahip olabilmek, elbette büyük bir nimet... Hele dörtbaşı mamur insanları vardır. Yalnız yakışıklı değil, sevimlidirler. Zeki, sıhhatli, iradeli, içtimai bakımdan da talihli... Allah, — halkın meşhur tâbiri üzere — onları «özene bezene yaratmış». Felek de, bahtlarının çarhını daima hayır tarafına doğru çevirmiş. Mevcudiyetleri en iyi maddi ve mânevi malzeme ile yoğrulmuş bu bahtiyarlardan olmağı kim istemezdi? Bunları kıskanmak değil, «halkatın en güzel eser nümuneleri» diye, tıpkı bir çiçek, bir çınar, bir güvercin, bir kartal, bir gazal, bir aslan karşısında duyduğumuz tahassüsle ve huşula seyirlerine dalmak, en ziyade akıl kârı olur.

Zira, boy ölçüşülemiyecek «korkunç kuvvetler» in en başına, «güzellik» i getirmek icabeder. Hani sirk'lerde yaman pehlivanlar olur. Palyaço, onların hünerlerini taklide kalkar da gülünç kesilir. Güzeli geçemiyerek onunla aşık atanın hali de budur. Fakat tavusun «gak!» demesindeki sekaleti de unutmamalı. Güzelin hüviyetindeki bazı çirkinlikler kadar, meselâ boşkafalığı, mânevi meziyetsizliği kadar yürekler acısı birşey tasavvur edilemez. Bu da onun bahtsızlığıdır.

Ve onu karşılık, çirkinin önünde bir talih ufkı açıktır: Şayet, süslenip, püslenip kendinde asla hasıl olamıyacak hasletlerle gözleri teshir maskaralığına kalkışmazsa; şayet mütevazı eşkâline razı olur, bunu mümkün mertebe ıslaha kalktıktan sonra, kendinden beklenmeyen «edinilmiş meziyetler» i birer birer ve mahviyetle ortaya çıkarırsa işte o zaman feleğin gadrine vakar ve haysiyetle karşı koymuş sayılır.

Ne profesörler, ne doktorlar, ne muharrirler, ne siyasiler tanırız: Ufaktefektirler, kara kurudurlar, eciş bücüştürler. Kıl, kemik, adale, deri, olarak, tabiat kendilerine ne vermişse, hepsini esirgemiş, dördüncü sınıf unsurları ona reva görmüş. Fakat yüzlerindeki nurlu ve iyi ifade, hepimizi hürmetle, âdeta perestişe sevkeder. Onlar içeri girince de, kadınlı, erkekli, cümlemiz, kalblerimizin muhabbetle, hattâ aşkla çarptığını duyarız.

Böyle olabilmek için, tatlı hayattan on sene feda etmek bile lâzımgelmez. On seneyi bir ideal uğrunda sarfetmek çoğumuzu bir gayeye ulaştırabilir.

Ve böyle bir adam, Robert Taylor'dan ziyade gıpta uyandırıcı olduğu halde, ne hikmettir, öyle olabilmek için ruhlarının bütün kuvvetile çalışanlar, Taylor'luğa saçma sapan heveslenenler kadar çok değil.

Beşerin böyle dalâletleri var!

(Vâ - Nû)

Elektriğe zam!

Makul sebebe dayanmayan bu isteğin reddedileceği ümit olunuyor

Elektrik idaresi, masrafın arttığını hesap ederek elektrik kilovatı ücretini 3 kuruş arttırmağı düşünmektedir. Bu hususta hazırlanan bir proje yakında Nafıa Vekâletine gönderilecektir.

Elektrik idaresinin bu zam kararı birçok itirazlara sebep olacaktır. Filhakika bunun için makul sebep yoktur. İdare kömürü aynı fiatle satın alıyor. Nakliye ve amele ücretleri bir parça yükselmiş olsa bile senede milyonlar kazanan bir âmme hizmeti müessesesi bu kârdan bir parça fedakârlık etmelidir. Aksi takdirde elektrik idaresinin sadece (ticarî bir müessese) olduğunu kabul etmek lâzımdır.

Gerçi elektrik idaresi her sene borç ödemekte ise de borç çıktıktan sonra da kasasına külliyetli miktarda para koymaktadır.

Aynı fiatle ve aynı şartlarla kömürünü temin eden ve nakliye işlerinde de daha ziyade güçlüklere uğrayan su idaresi fiatlere zam yapmağı düşünmezken elektrik idaresinin bu talebinin Nafıa Vekâletince reddedileceğini kuvvetle ümit ediyoruz.

Hemşerisini soymuş

Mahmekede suçunu inkâr ediyor

Adam yaralamak ve soygunculuk suçlarından maznun Mustafa adında 19 yaşında biri birinci ağır ceza mahkemesine verilmiştir.

Tahkikat evrakına nazaran, Mustafa bir gün Anadoludan İstanbula gelen Kemaleddin adındaki hemşerisini Kasımpaşada bir eğlentiye götüreceğini söylemiş, gece ikisi beraber Yılmazdere mezarlığı denilen yerden geçerlerken Mustafa birdenbire bıçağını çekerek Kemaleddini ağır yaralayıp yere yuvarladıktan sonra elbisesini soymuş ve cebindeki kırk lirayı da alıp kaçmıştır. Kemaleddinin bağırmasını duyan bekçiler yetişerek yaralı ve don gömlekle mezarlar arasında bulup hastaneye götürmüşlerdir.

Vakayı müteakip Mustafa elline geçirdiği başkasına ait bir nüfus kâğıdı ile Zonguldağa gitmiş, oradan İskenderuna geçmiş ve nihayet Amasyada bir kahvede garsonluk yaparken yakalanarak İstanbula gönderilmiştir.

Dün birinci ağır ceza mahkemesinde muhakemesine başlanan Mustafa suçunu inkâr ederek:

— Bunu ben yapmadım, Kemaleddin yaralanıp soyulduğu tarihlerde ben İstanbulda değildim,

Demiştir. Kaçmasının ve sahte nüfus tezkeresi kullanmasının sebebi sorulunca da:

— Evvelce Kemaleddinle burada gezdiğimizi görenler olmuştu. Kemaleddinin başından geçen vakayı Mustafa Kemalpaşa kazasında duydum. Belki Kemaleddin bana iftira ederek bu suçu benim üzerime atar diye korktum, kaçtım. O zaman telâşımdan yanlışlıkla yeğenimin nüfus kâğıdını almışım.

Demiştir. Şahitlerin dinlenmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Eski eğlencelerimizden

Helva sohbetleri

Güzel söz söylemek kabiliyetimiz sönüyor, güzel söz söylemekle tanınmış olanlarımız parmakla sayılabilecek kadar azalıyor. Eskiden meddahların gördüğü rağbet güzel söz söylemek meziyetinin o devirlerde ne derecede takdir edildiğini ispat ettiği gibi, bugün meddah yetişmemesi sebeplerini de izah eder.

Güzel söz söylemekten kastimin hitabet olmadığını derhal ilâve edeyim. Her hangi bir mevzu üzerinde çok güzel söz söyliyen hatiplerin mevcudiyetini karilerim kadar ben de biliyorum.

Bu yazıda maksadım ancak Helva Sohbetleri hakkında edindiğim malûmatı sıralamak, eskilerin her hangi bir mecliste, o meclisin seviyesine göre güzel söz söylemek kabiliyetini anmak ve bu kabiliyeti nasıl işlettikleri hakkında bazı malûmat vermektir.

İptida meddahların güzel söz söylemek kabiliyetlerine dair bir iki misal vereyim. Şekerci Salih adında bir meddah Üçüncü Ahmet zamanında Kaptan Mustafa paşanın evinde tertibedilen bir Helva Sohbetinde Damat İbrahim paşa, Seyit Vehbi, Küçük Çelebi Zade Asım, Şair Nedim gibi zevatın huzurunda hikâler söylemiş; hattâ o Helva Sohbeti bu meddah şerefine tertibedilmiş ve mecliste kimbilir daha kimler varmış. Zevki, belâgati, fasahati, şiiri bütün mânasile temsil eden bu zevat huzurunda ağız açan meddahın ne kudrette olması lâzım geldiğini takdir pek kolaydır.

Piç Emin ve Kız Ahmet isminde iki meşhur meddahın hangisinin daha usta olduğunu tâyin de zamanında bir mesele olmuş. Bunu halliçin Keçeci Zade İzzet Mollar da bakınız ne diyor:

Bahsü temyizi iki meddahın
Etti efsanei bezmi mümtet
Dedi nageh zürefadan birisi
Piç Emini doğurur Kız Ahmet

Güzel söz söylemek, sözlerinde nükteler sarfetmek, fırsat düştükçe cinas yapmak, sözlerine renk vermek üzere zemin ve zamana münasip hikâyeler anlatmak, hattâ söz söylerken verilebilecek hükümler için Ata sözünden istifade etmek; kısaca sözle hareket yaratmak meddahlarda ve bütün güzel söz söyliyenlerde bulunması lâzımgelen fıtri ve çok güç bir kabiliyettir. Herhangi bir çalışma ile elde edilemez. Yalnız bu kabiliyet mevcut olduğu takdirde tenmiye edilebilir.

«Açık sözler yasak, açık fikirler memnu, duygular hapiste, düşünceler kafeste» olduğu devirlerde güzel söz söyliyenler lâkırdı sırasını getirerek mutlaka bir Atalar sözü sarfeder ve bu suretle kolayca, hem de hiç korkusuz, dinleyicilerin bunalmış yüreklerine biraz su serperlermiş. Bu da güzel söz söylemek kudretine bir misal teşkil etmez mi?

Malûmdur ki eskidenberi halk, herhangi bir vaziyet karşısında mütehayyir kaldığı zaman düşüncesine cevap olabilecek bir Atalar sözü duyacak olursa onu bu meseleyi halle yarıyacak mânevi bir ihtar telâkki eder. Halk için Atalar sözü cedlerin torunlarının kulaklarına fısıldadığı bir hatif nidası gibidir. Eskiden güzel söz söylemek istidadında olanlar dinleyicilerinin hoşuna gideceğini bildiklerinden elbette bu gibi çarelere başvurmayı ihmal etmezlerdi.

Bugün, bu gibi çarelere başvurmağa lüzum olmadığı, her düşüncemizi açıkça söyliyebildiğimiz halde meddah İsmetin oğlu Kadriden başka meddahımız yok gibi. Güzel söz söyliyenlerimiz de hergün azalıyor.

Buraya istitrat kabilinden olarak ilâve edeyim ki güzel söz söylemekle geçinen bir takım zevat daha vardır ki onlar burada sadedin haricinde kalırlar. Çünkü onlar bu işin âdeta bir profesyoneli olmuşlardır. Maksadım ve bu yazıda hatırlatmak istediğim kasıt hiçbir şey yapmadan tabiatile güzel söz söyliyenleri anmaktır. Mustafa paşanın, şerefine Helva Sohbeti tertibettiği Şekerci Salih gibi.

O halde güzel söz söylemek için ne yapmak? Yazık ki yapacak hiç bir şey yok. Tekrara lüzum var mı? Güzel söz söylemenin mektebi olmadığı gibi, hocası da yok. Güzel söz söyliyebilmek fıtri bir kabiliyet. Yalnız bütün kabiliyetler gibi inkişafı için bir muhit lâzım.

Eskiler böyle bir muhit temin maksadile olacak güzel söz söyliyenler arasında âdetâ müsabakalar tertibederlermiş. On altıncı asra ait çok kıymettar bir eser olan «Hünername» de Kanunî asrının binicilik, atıcılık, nişancılık gibi hünerleri sırasında bu tarzda bir malûmat var:

«Ve badettaam mübaheseye ağaz olunup ve halli şübehat ve keşfi mufassalat için ikişer ikişer aşağı payeden yukarıya dek mukabelei hazrette döşenen seccade üzere varılıp meddi nazar ve şuaı basar idrak ettiği kadar yerden temhidi mukaddemat ederlerdi. Ve kiyasatı celiyyeden netayici kelimat zuhura gelip ve istedikleri üzere mutabıkı halli sual olan cevaba kanaat edip ve selâmlayıp taşra çıkarlardı. Ta ki kerubiler ol bezm-efruze raskedüp beni ademin şerefiyetini ilmü marifet ile idüğün tahkik bildiler.»

Eskiden güzel söz söyliyenlerin saraylara musahip olarak alınmaları da mutatmış. Önceleri musahiplerin üniforması bile varmış. «Vakayii Letaifi Enderun» son devir musahiplerinin «başlarına âdi paşalı kavuklar giyip arkalarına ancak samur kuntuş giyerek muayede eyledikleri» ni yazmakta; ve bunlardan Derviş İsmail Efendi, Hatif Efendi, Tanburi Zeki Ağa, Hayali Sait Efendi, Abdi Bey hakkında da bazı malûmat vermektedir.

Bugün güzel söz söylemek kabiliyetimizin azalması sebepleri araştırılacak olursa başta poker ve briç gibi oyunların bulduğu revacı zikretmek lâzım gelir. Halbuki eskiden böyle kâğıt oynamak yüzünden susmak mecburiyetine katlanmak şöyle dursun helva yemek, güzel sözler dinlemek üzere toplanmak âdetmiş. Bu âdetin bütün ananeleri teessüs etmiş.

Helva Sohbetleri ya harifane yahut münavebe ile yapılırmış. Münavebe ile yapılan toplantıların masrafı münhasıran sırası gelen zata aitmiş. Harifane yapılan Helva Sohbetinde ise iştirak edeceklerin aralarında topladıkları para sarfolunurmuş. Ekseriya tatil gecelerine rasgetirilir; akiran ve emsal bir yerde toplanarak bilhassa kışın uzun gecelerini eğlence ile geçirmk imkânı temin edilirmiş. Bu suretle mutaddan üç beş saat ziyade oturmak zarureti sabaha karşı biraz yiyecek ihtiyacını doğurmuş. Yapılan yiyecek ise umumiyetle «gazi helvası» veya «irmik helvası» olduğundan bu toplantılara «Helva Sohbeti» adı verilmiş.

Toplantı hangi gece ve kimin evinde ise mahalleliler, yatsı namazından sonra, kahvede toplanır ve cemaat halinde o eve giderlermiş. Mahallenin ihtiyarları ve muteber adamları bir odaya, gençleri de diğer bir odaya ayrılır, hikâyeler söyliyerek, taklit yaparak, türlü türlü eğlenceler icadederek vakıt geçirirlermiş. Bu toplantılara davetli davetsiz mahallenin her sınıf halkı kabul olunurmuş.

Kapıda ev sahibi gelenleri karşılar ve hep birlikte gülüşerek, şakalaşarak yukarı çıkılır ve herkes kendi akranına uygun olan odada yer alırmış.

Yazık ki bugün meddah Şekerci Salihin nasıl hikâye söylediğini ve ne söylediğini bilmek kabil olmadığı gibi bu Helva Sohbetlerinin ananelerini tamamile öğrenmek kabil değil.

Esasen görüyorum ki sözüm fazla uzadı bile. «Göz iki, kulak iki, ağız tek. Çok görüp, çok dinleyip az söylemek» nasihatine, biraz geç kalmakla beraber, uyup artık sussam gerek. **Selim Nüzhet Gerçek**

Florya plâjı

Kur'a Ömer Lûtfi adındaki mütaahhide isabet etti

Belediye, Florya plâjını yeniden kiralamak üzere üç talip arasında kura çekmiş ve Ömer Lûtfi isminde bir müteahhide kura isabet ettiğinden bu zatla üç senelik kontrat imzalamıştır.

Bu mukaveleye göre Florya plâj ve gazinosu üç sene müddetle 81 bin liradan kiralanmıştır. Mukaveleye göre otelde bir de caz bulunacaktır. Plâjla gazino binası haricinde belediyenin halka mahsus açacağı umumi plâjın işletilmesine müteahhit mâni olmıyacaktır.

Plâjı bundan evvel kira ile tutan müstecirlerden ikisi de vefat etmişti. Bunların yatırdıkları teminat akçesinin varislerine verilip verilmiyeceği belediye hukuk işleri müdürlüğü tarafından tetkik edilmektedir.

Merhum Salâhaddin Enis

Dün cenazesi hâzin merasimle defnedildi

Vakitsiz ölümile edebiyat ve matbuat âleminde cidden büyük bir boşluk bırakan muharrir arkadaşımız merhum Salâhaddin Enisin cenaze merasimi, dün sevdiklerinin, dostlarının elleri üstünde Cağaloğlundaki ikametgâhından kaldırılmıştır.

Cenaze merasiminde Basın Birliği reisi B. Hakkı Tarık Us başta olduğu halde merhumun eski, yeni birçok meslektaşları, denizyollar umum müdürlüğü erkânı hazır bulunmuşlardır.

Cenazeye bir jandarma müfrezesi de silâhları aşağı olduğu halde hürmeten refakat ediyordu. Tabut, hürmetkârlarının elleri üstünde Cağaloğlu, Babıâli caddesile Sirkeciye indirildi. Tabut, yıllarca çalıştığı gazete idarehanelerinin önünde birer dakika durdurulmak suretile merhuma son veda merasimi yapılmıştır.

Cenaze Sirkecide otomobile kondu, ve Köprü, Karaköy, Tophane yolile Teşvikiye camiine götürüldü. Teşvikiye camiinde cenaze namazı kılındıktan sonra merhumun nâşı, Feriköy mezarlığına götürülmüş ve birkaç ay evvel ölen merhum babasının kabri yanına gömülmüştür.

Defin merasimi, pek hazin olmuştur. Merhum Salâhaddin Enis, ahlâki fazileti emsalsiz bir nümunesi olduğundan mezarı başında hazin hazin akan göz yaşlarını zaptedemiyen arkadaşlarını kederlere bırakarak ebediyete intikal etmiştir.

Kendisine Allahın rahmetini dilerken meslektaşlarına ve ailesine taziyetlerimizi sunarız.

TEŞEKKÜR

Zevcim Salâhaddin Enisin vefatı münasebetile gerek taziyede bulunarak, gerekse cenaze merasimine iştirak ederek derin acımızı paylaşmak lûtfunu gösteren zevata ayrı ayrı teşekküre imkân bulamadığımızdan bu hususta muhterem gazetenizin tavassutla bulunmasını rica ederiz. **Zevcesi Suat**

Bir çarpıda

Sulhten sonra Dünya ve boz Eşek !..

«Sulhtan sonraki dünya!..», «Gelecek sulh nasıl olacak?..», «İlerideki sulh günlerinde insanlar ne gibi bir düzen içinde hayatlarını kuracaklar?..», «Bu harb bitince insanlar birbirlerile nasıl bağdaşacaklar, dünyanın manzarası nasıl olacak?..» Daha böyle bir çok sözler...

1939 yılında Avrupada ilk top patladığı zamandanberi harb kadar sulhten de bahsediliyor. Harb bu derece şiddetle devam ederken bütün yer yüzünde, snelerdenberi devam eden bu sulh lâkırdılarının ruhi sebebini düşündünüz mü?..

Bunu bir hikâye ile anlatayım: Vaktile bir oduncunun yetişmiş bir kızı varmış. Bir türlü bu kızcağıza münasip bir kısmet çıkmazmış. Birgün babası:

— Kızım, sana neden kısmet çıkmıyor biliyor musun?.. Çeyizin yok, çeyiniz... Benim topu topu oduna gitmek için bir boz eşeğim var... Eğer bir eşeğim daha olsaydı avare dolaşan gençlerden biri mutlaka seninle evlenirdi... Ah şu bizim boz eşek bir doğursa o zaman sen ayağına gelecek kısmetleri gör... Ah şu boz eşek doğursa!..

Artık genç kız şu tarzda rüyalar görmeğe başlamış: Boz eşeğin karnı burnuna geliyor, nihayet kendi gibi boz renkli sevimli bir yavru dünyaya getiriyor... Lâkin en sonunda heyecanlar arasında uyanma...

Gündüzleri de genç kızın en büyük meşguliyeti, komşusu Seniye hatunla birlikte boz eşekten bahsetmek oluyormuş... Bir işi bitirir bitirmez hemen komşunun önüne dikilir:

— Ehh... Di bakalım Seniye hatun... Bizim boz eşek doğurursa ne olacak?..

O zaman Seniye hatun başlarmış:

— Yavrusu büyüyecek... Sütten kesilecek... Koca hayvan olacak.. Sonra odun için ormana gidecek...

Genç kız ısrarla:

— Sonra, sonra?..

— Sonra?.. Sonra baban sana onu çeyiz diye verecek, evlenecek-sin...

Yarım saat geçince genç kız tekrar Seniye kadını bulur, başlarmış:

— Eeee, anlat bakalım Seniye hatun... Boz eşek doğurunca ne yapacağız?

İşte senelerdenberi sulhtan bahsedilmesi de «Söyle Seniye hatun... Boz sek doğurunca ne yapacağız..» cümlesini hatırlatıyor... İnsana bayağı zevk veriyor...

Hikmet Feridun Es

Sıcaklar devamediyor

Şiddetli sıcaklar devam ediyor. Termometre dün de 32 derece idi.

Okuyucu mektupları

Şirketi Hayriye vapurları geç kalıyor

Vaniköyünde oturan okuyucularımız, sabahları 7,55 te Vaniköyünden Köprüye hareket eden vapurun geciktiğinden şikâyet ediyorlar.

Bu vapur, Köprüye 8,40 ta varması lâzım gelirken, 15 - 20 dakika tecehhür etmekte ve bu vapurla işlerine giden memurlar, vaktü zamanında vazifelerine yetişememektedirler.

Şirketi Hayriye idaresinin bu gecikmenin sebebini araştırması, ve bu tecehhür vapurun az süratli bulunmasından ileri geliyorsa, yerine daha seri bir vapur koymasını bekleriz.

Bay Amcaya göre...

— Bütün kabahati yeni yetişenlerde buluyorlar bay Amca...

... Sözde, büyüğe saygı...

... Küçüğe merhamet nedir bilmezlermiş!..

... Halbuki büyükler içinde ne kendini bilmezler var. Meselâ karşıki evde oturan zat!..

... Saçına, sakalına bakmadan ikide bir kızının, karısının ayaklarına kapanır!..

B. A. — Ayıplama bayım, senin de günaşırı bir ipek çorap almak zorun olsa öyle yaparsın!..

Gözlere yaş... Gönüllere istirap... Kalplere en büyük en büyük zevki veren en güzel 2 Aşk Romanı

Bugün LÂLE sinemasında

İLK DEFA
1 - Hasret Şarkısı
LAURA ADANİ

TAMAMEN RENKLİ
2 - VAHŞİ AŞK
RAY MILAND — P. MORİSSON — AKİM TAMİROF

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Bugün TAKSİM sinemasında

Bu sene Beyoğlunda en çok rağbet gören
Mes'ut Günler
TÜRKÇE SÖZLÜ — ARAPÇA ŞARKILI
Şarkın ses Kralı ABDÜLVEHAP'ın EN SON ŞAHESERİ
16 kısımlık tekmil film birden.
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

BUGÜN
SÜMER SİNEMASINDA
2 Büyük ve güzel Film birden:
BEYAZ İLÂHE
Orman'da bir Aşk macerası
İSA MİRANDA
tarafından

2 YÜZLÜ CANAVAR
Korku ve dehşet Filmi
BORİS KARLOFF
tarafından

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Bugün SARAY sinemasında

1 - Dr. KİLDAR'ın İLK AŞKI
Herkesin görmek istiyeceği güzel bir aşk filmi
LEW AYRES

2 - EĞLENCE KADINI
Şayanı hayret bir şaheser. Eğlendirici çok güzel bir film
TYRONE POWER - LİNDA DARNEL

Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Fransızca'dan
İKMALE KALAN TALEBEYİ
Muvaffakıyetle hazırlarız. Müşterek derslerin aylığı 6 liradır. Hususi dersler dahi verilir. Lisan mütehassısı Prof. Albert Anjel, Bahçekapı Tramvay C. Selâmet Han.

TAKSİM
BELEDİYE gazinosu
BAHÇEDE
Her gün 18 de müzik
Cumartesi - Pazar
Varyeteli matineler ve meşhur şarkıcı
EMİL TİLL
Konsomasyon Krş. 75
Yazlık Pavivonda
Fevkalâde caz
Konsomasyon Krş. 250
Lokantada her gün öğle yemekleri

Bugün
MELEK'te
2 Büyük Film
1 - MACERA ADAMI
Baş Rollerde:
ROBERT MONGOMERY
CONSTANS COMMING'S
2 - AŞK RÜYASI
Baş Rollerde:
LESLY HOWARD
INGRID BERGMAN
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Bugün İPEK'te
2 Büyük Film
1 - Korkusuz Süvari
Baş Rollerde:
ÇİSKO KİD ve SHEILARYAN
2 — Senenin en çok beğenilen şaheseri
REBEKA
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Bugün
ELHAMRA'da
PERİ KIZI
(Türkçe sözlü şarkılı)
Büyük Film
SAFO (Fransızca) Paris Komedi Fransız artistlerinin nefis eseri. Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

SES
Sinema ve Tiyatrosunda
ZATİ SUNGUR
Son harikalarını kaçırmayınız
Her gece saat 21 de, cumartesi Pazar günleri matine saat 16 da

Kayıp aranıyor

Hafin Göydün köyünden Mardiros oğlu Müşkünaz bundan yirmi sene evvel kayıptır. İnsaniyet namına kardeşi Kadıköyünde Çarkçıbaşı mahallesi Arayıcı Başı sokak 37 No. lı hanede sakin Mardiros oğlu Nazaret Çıplakyana haber vermeleri rica olunur.

İŞÇİ ARANIYOR

İstanbul elektrik, tramvay, tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

İşletmelerimiz Şişli tamirhanesi için imtihanda göstereceği liyakate göre saatte 35 kuruşa kadar ücret verilmek suretile 12 tesviyeci, 12 boyacı, 8 bobinör, 6 elektrik tesviyecisi ile 12 marangoza ihtiyaç vardır.

Askerlikle alâkası olmıyan istekllilerin nüfus hüviyet cüzdanı, hüsnü hal kâğıdı, 4 adet vesika fotoğrafı ve şimdiye kadar çalışmış oldukları müesseselerden alınmış iyi hizmet vesikalarile birlikte 15/6/942 günü saat 14 den 17 ye kadar idarenin Metro han zemin katındaki Zat İşleri ve Sicil Müdürlüğüne müracaatları lüzumu bildirilir. 6376)

İstanbul Belediyesi ilânları

Keşif B. İlk T. Şartname vasaire
108224,50 811,84,54 Mezbaha - Silâhtarağa yolunun Sünnet ve Silâhtarağa köprüleri arası esaslı şose tamiratı.
10568,80 792,66,53 ,53 Göztepe - Kayışdağı yolunun esaslı tamiratı.

Keşif bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı yol tamir işleri ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, eksiltme, nafia işleri umumi, hususi ve fenni şartnameleri; proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak yukarıda hizalarında gösterilen bedeller üzerinden Vilâyet Nafia Müdürlüğünden alınacaktır. İhaleleri 25/6/942 çarşamba günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden üç gün evvel Vilâyet Nafia Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet 942 yılına ait Ticaret Odası vesikaları, imzalı şartname vesaire ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesaik ile 2490 No lu. kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Daimi Encümene

Günlük Borsa

İstanbul Borsasının 12/6/1942 Fiatleri

% 7,5 933 Türk borcu I. II. III. (Kupon kesik)	28,30
» 5 1938 ikramiyeli	21,10
» 5 1933 ikramiyeli Ergani	22,95
» 7 1934 Sivas-Erzurum I	19.80
» » 1934 Sıvas - Erzurum 2-7	19,90
» » 1941 Demiryolu istikrazı	19,95
» » » » » » II	19,55
A. Demiryolu tahvili I-II	52,25
A. Demiryolları tahvili III	53,—
A. Demiryolu mümessil senet	51,75
T. C. Merkez Bankası	169,—
T. İş bankası nama muharrer	15,—
T. İş bankası (hamile ait)	15,50
T. İş bankası mümessil his.	205,—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	30,—
A. Demiryolları şirketi (% 100	49,—
Eskihisar cimento	12,85
Sigortalı Kredi Fonsiye 1903	121,—
» » 1911	116,—
» » Amorti	63,50
» » Kupon	1,27
Londra üzerine 1 sterlin	5,24
Nevyork üzerine 100 dolar	132,20
Cenevre üzerine 100 İsviçre frankı	30,365
Madrid üzerine 100 pezeta	12,9375
Stokholm üzerine 100 kuron	31,16
BORSA DIŞINDA	
Türk altını	32,80
Külce altın bir gramı	4,50
Mecidiye	1,43

RADYO

13 Haziran Cumartesi öğle ve akşam

13,30 Program, 13,33 Türkçe plâklar, 13,45 Ajans haberleri, 14,00 Riyaseticümhur bandosu, 14,30 Ankara ilk bahar at koşularının tahminleri, 18,45 Radyo çocuk kulübü, 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Şarkı ve türküler, 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 İnce saz faslı, 21,00 Konuşma, 21,15 Dinleyici istekleri, 21,45 Konuşma, 22,00 Salon orkestrası, 22,30 Ajans haberleri ve borsalar.

Teşekkür

Ölümü ile bizleri kederler içersinde bırakmış olan aile reisimiz BOGOS VIRTANESYAN'ın cenaze merasimine iştirâk etmiş veya taziyet lütfunda bulunmuş olan bilcümle akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni bulunduğundan en samimi teşekkürlerimizin iblâğına gazetenizin tavassutunu rica ederiz. **Ailesi**

Zayi — 9441 numaralı şoför ehliyetnamemi kaybettim, yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Lâleli Gümrükemini sokağı numara 14/1 Akman apartıman kat 2
Emin Türkeköle

Yapı işleri ilânı
Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Gençlik parkındaki su tesisatının ikmali işidir.

Keşif bedeli «18654» lira «61» kuruştur.

2 — Eksiltme 26/6/942 cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti Yapı ve İmar İşleri Eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak «47» kırk yedi kuruş bedel mukabilinde Yapı ve İmar İşleri reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için istekllilerin usulü dairesinde «1399.10» bin üç yüz doksan dokuz lira on kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden bu iş için alınmış ehliyet vesikası ibraz etmeleri lâzımdır.

İşbu vesikayı almak için istekllilerin eksiltme tarihinden «tatil günleri hariç» en az üç gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaat etmeleri ve istidalarına en az bir kalemde bu işe benzer «15000» liralık bir iş yaptıklarına dair işi yaptıran idareden alınmış vesika rapt etmeleri muktezidir.

5 — İstekllilerin teklif mektuplarını ihale günü olan 26/6/942 cuma günü saat 14 e kadar Eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «4136» «6276»

Beden Terbiyesi Umum müdürlüğü Satınalma Komisyonundan:

1 — Dağcılık Federasyonu için beher çifti 30 lira ve tamamı «36000» lira muhammen bedelli 1200 çift komple kayak kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Parasız olarak verilecek olan kayakların şartnamesini görmek ve almak isteyenler kendileri tarafından hazırlanacak bir nümune ile birlikte her gün komisyona müracaat edebilirler.

3 — İhale 19/6/942 cuma günü saat 15 de Umum Müdürlük binasında Satınalma komisyonu huzurunda icra edilecektir.

4 — Teklif zarflarının ihale saatinden bir saat evveline kadar usulü veçhile mühürlenmiş ve imzalanmış olarak komisyon reisliğine verilmesi şarttır.

5 — Muvakkat teminat «2700» liradır. (4047) (6234)

Bandırma Belediyesi Elektrik ve Su İşletme İdaresinden:

Lira	Kr.	Miktarı	Fi.	Cinsi
20000	00	100,000	20	Motorin
3000	00	4,000	75	Dizel silindir ve Dizel yağı
23000	00			

Yukarda miktarı gösterilen motorin ve yağ hizalarında yazılı muhammen bedeller üzerinden alınacaktır. Fenni ve mali şartname idareden verilir. Eksiltme 26/6/942 cuma günü saat 16 da belediye encümeninde icra ve kapalı zarf usulile yapılacaktır.

Muvakkat teminat bedeli 1725 liradır. İhaleye iştirâk edecekler 2490 sayılı ihale kanununun 3 cü maddesinde yazılı vesikaları ile depozito makbuzu ve teklif mektupları 26/6/942 günü saat 15 şe kadar encümene verilecektir. Keyfiyet istekllilere ilân olunur. «6243»

D. D. Yolları 9 işletme müdürlüğünden:

Yedikule Cer atelyesi için tesviyeci, tornacı, dökümcü, demirci ve frezeciye ihtiyaç vardır. Yedikule atelyesinde yapılacak imtihan neticesinde en aşağı S. 2 işçi derecesinde ehliyet gösterenler işe alınacaktır. Taliplerin bir dilekçe ile Sirkecide İşletme Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (6460)

Belediye sular idaresinden:

Terkos fabrikasından gelen esas ana borularından biri kırılmıştır. Borunun değiştirilmesi için gereken ameliyata başlanmıştır. Bu ameliyat dolayısile 13/6/942 günü şehre verilecek su miktarının üçte bir nisbetinde azalması ihtimali vardır. Ertesi günü su tevziatının tabii vaziyeti alacağı sayın abonelerimizin ittılaına sunulur. (6469)

Tıp fakültesi dekanlığından:

Tıp fakültesi kliniklerinin birinde müdire ve başhemşire vazifesini yapacak bir bayana ihtiyaç vardır. Lâzım gelen şartları haiz olanların 20 Haziran 942 cumartesi gününe kadar Tıp Fakültesi Dekanlığına müracaatları. (6443)

AÇIK ARTTIRMA İLE FEVKALÂDE SATIŞ

942 Haziranın 14 üncü pazar sabahı saat 10 da Kadıköy - Moda hattın KONAKLAR istasyonunda 252 No. lı konağa taşınmış gayet maruf bir şahsa ait nadide eşya, biblo, vazo vesaire açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur. Büyük bir büfe, 24 kişilik 6 tahtalı bir masa, 1 dresuar, 12 sandalya ve 2 koltuktan mürekkep masif mavundan mamul emsalsiz İngiliz yemek oda takımı, Louis-sez istilinde altın yaldız 9 parçadan mürekkep nadide salon takımı Lyon ipekli perdelerile, 3 aynalı dolap, 2 kişilik karyola, tuvalet vesaireyi havi beyaz lâke Louis-kenz güzel bir yatak oda takımı, 3 kapılı dolap, 2 karyola tuvalet, şifonyer vesaireden ibaret mavun kaplama gayet güzel asri yatak oda takımı, İtalya (Fioranten) emsalsiz 10 parçalı büyük bir salon takımı, Ampir oymalı möbl ve aynası. Avstria Mari - Terez devrine ait oymalı emsalsiz bir vitrin kütüphane, som mavun büyük bir berjer koltuk, gayet güzel Boule bir yazıhane - şifonyer, 18 inci asra ait ve merkep derisinden abajurlu nadide bir Çin lâmbası, muhtelif bahçe heykelleri ve bahçe için güzel bir mermer masa, el işi işlemeler ve sırmalı ipekli Bağdat maşlahları, Abdullah Hilminin el yazılı Kuranı ve Selçukiler zamanına ait diğer el yazılı bir Kuran, Manastır işi gümüş mezelik ve diğer gümüş ayna vesaire, emsalsiz eski Saksonya bir lehen ibrik, Sevr, Kanton, Bohem, Portukez, Sakız, İran, Lâlik, Galle vesair hayli eski ve yeni vazolar ve tabaklar, hakiki Dresden ve Saks nargile, bardak, kuş heykeli vesaire. Hakiki Paris işi gül ağacından mamul ve bronzlu bir sandık, yağlı boya tabloları.

Müceddet KAPS marka nadide bir kuyruklu Alman piyanosu, gayet güzel Kelvinatör buz dolabı - Anadol ve Acem halıları, Pey sürenlerden

Milli Müdafaa Vekâletinden:

Askeri liselere, Konya askeri orta okuluna ve gedikli hazırlama orta okullarına talebe alınıyor.

1 — 1 Eylül 942 de başlıyacak yeni ders devresi için Konyada Kuleli, Akşehirde Maltepe ve Bursa askeri liselerile Konya askeri orta okulunun ve Kayseri gedikli erbaş hazırlama orta okulunun her üç sınıfına, Merzifon gedikli okulunun birinci, ikinci, üçüncü sınıflarına, Kırıkkale sanat okulu ve Ankara musiki gedikli okulunun yalnız birinci sınıflarına Maarif liselerinden, Maarif orta okullarından ve ilk okul mezunlarından talebe alınacaktır.

2 — Alınacak talebenin Türk ırkından olması, sıhhi muayenede sağlam çıkması, ve istekli adedi ihtiyaçtan fazla olduğu taktirde yapılacak seçme sınavında kazanması şarttır.

3 — Tahsili terk edenler, her ne sebeple olursa olsun yaşını büyütmüş veya küçülmüş olanlar, bulundukları okulların son sınavlarında sınıfta veya bütünlemeye kalmış olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askeri liseler talimatındaki hadlere uygun olmıyanlar kabul olunmazlar. Yalnız gedikli erbaş hazırlama orta okullarına bir ilâ üç sene tahsili terketmiş olanlar alınabilir.

4 — Bu şartları taşıyan istekllilerin bulundukları yerlerin askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartlarını öğrenmeleri ve okullarca istekliler hakkında yapılmakta olan tahkikat neticelerinin seçme sınavlarına kadar tamamlanarak istekllilerin bu sınavlara girebilmelerini temin için 15 Mayıs 942 den itibaren birer dilekçe ile ve açık ikamet adreslerini ve nüfusa kayıtlı bulundukları yerleri dilekçelerinde göstermek üzere derhal girmek istedikleri okul müdürlüklerine müracaat etmeleri ve Maarif okullarında sınıf geçme sınavları bittikten sonra da diğer kaydı kabul kâğıtlarını hazırlıyarak askerlik şubeleri yolu ile en geç 10 Ağustos 942 tarihine kadar okul müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. (3267 - 5538)

Kadıköy sulh mahkemesi baş kâtipliğinden:

Müddei Emine Servet vekili ve hissedar İstanbulda Bahçekapıda Anadolu hanında 16 N. da avukat Vasfi Aziz ile müddeialeyhler Erenköyünde Eşref Ef. sokağında 7. N. lu köşkte mukim ölü Miralay Halit ve hemşiresi Hatice ve varisleri halit kızları Musavver, Muammer, Müzehher ve Münevver ile mahalli mezkûrda oturmakta iken bilâhare Manastırda (Betolya) Timoçka sokağında 17 sayılı evde bulunduğu ve oradan İstanbulda olduğu bildirilen ve halen nerede oturduğu malûm olmaması hasebiyle mahkemece kendisine ilânen tebligat icrası suretiyle muhakemesi cereyan etmiş bulunan Manastır eski Tahrirat Müdürü mütekait ölü Şakir karısı Şevketin şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları Erenköyünde Eşref Ef. sokağında Mihrimah vakfından şarkan, garban ve cenuben tarik ve Veli bağı ve şimalen mukaddema Vehbi elyevm Mehmet Hilmi bağı ile mahdut ve (6925) altıbin dokuzyüz yirmibeş lira kıymeti muhammineli ve tapu kaydına nazaran 5 dönüm ve 500 zira miktarında ve eski 12, 13 ve yeni 7. N. lu erazi dahilinde ve üç tarafı divarla mahdut köşkün birinci katı kârgir olup kapıdan girildikte bir antire ve bir sofa ve karşısında bir salon ve mermer döşeli bir oda ve diğer bir oda ve kırmızı çini döşeli bir oda ve diğer bir antire ve iki tarafında iki oda bir helâ ve bir koridor ve yanında camekânlı bir limonluk ve bir oda ve bir matbah ve bir helâ ve ikinci katta bir sofa üzerinde dört oda bir salon ve mermer taşlı bir helâ ve üst katta bir tavan arası bulunan ve kısmen muhtacı tamir olan bir bab köşk ile bahçede üzerinde bir Amerikan tulumbası bulunan bir kuyu ve kârgir bir matbah ve bahçe dahilinde yıkık uşak odaları ve kırktan fazla büyük ve küçük kıymetli çam ve meyve ağaçları ve havuz ve bostan kuyusu bulunan maa bahçe köşk ile yanında ayrıca eski 11 yeni 7/1N. lu ve 1200 lira kıymeti muhammineli şarkan yol garben mukaddema Adile ve İbrahim ve halen sahibi senetlerin diğer bağı ve şimalen sahibi senetlerin köşk bahçsi ve cenuben tarik ile mahdut ve iki dönüm bir evlek miktarında bağ mahalli ve yine eski 5 ve yeni 25 N. lu ve 1250 lira kıymeti muhammineli ve Salim vereseleri ve Mehmet Baki ve İsmail ve Fatma tarlaları ve Bağdat caddesine giden yol ve Eşref Ef. caddesi ve Kirkor ağa ve elyevm Agavni bağı ile mahdut iki dönüm iki evlek tarla kadıköy birinci sulh hukuk mahkemesinin ilâmına müsteniden izalei şüyuu için Kadıköy sulh mahkemesi Baş kâtipliğinde 6 - 7 - 942 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat ondan onikiye kadar açık arttırma ile satılacaktır. Yevmi mezkûrda satış kıymeti muhamminelerin yüzde yetmiş beşini tutmadığı takdirde en son arttıranın teahhüdü baki kalmak üzere müzayedenin on gün temdidi ile 16 - 7 - 942 tarihine tesadüf eden Perşemb günü aynı saatte en çok arttırana ihalei katiyesi icra kılınacaktır. Satış, tarihi ilândan itibaren dairede açık bulundurulan satış şartnamesinde yazılı şerait dairesinde ve peşin para ve satış tarihine kadar müterakim bina ve evkaf ve belediye ve vergi borçları ile rüsumu tellâliye ve yüzde bir satış harcı resmisi hissedarlarına ve evkaf 20 senelik tavizat bedeli ile ihale pulu müşterisine âit olmak üzere satılacaktır. Taliplerin yüzde yedibuçuk pey akçesi vermeleri lâzımdır. İcra ve İflâs kanununun 126 ıncı maddesi mucibince ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle 20 gün içinde daireye bildirmeleri ve aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin dairemizin 936/543 N. lu dosyasına müracaat etmeleri ve ikametgâhı meçhul bulunan Şakir karısı Şevkete tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (3243)

Gümrük ve Inhisarlar Vekâleti müfettiş muavinliği müsabaka imtihanı

Münhal bulunan «35» lira maaşlı müfettiş muavinlikleri için yazılı ve sözlü bir müsabaka imtihanı açılmıştır.

1 — Müsabaka imtihanının yazılı kısmına 3/8/942 pazartesi günü saat 9 da Ankara ve İstanbulda başlanacak ve 5/8/1942 çarşamba günü akşamı nihayet verilecektir.

Aşağıdaki vasıfları haiz istekllilerin 18/7/1942 tarihine kadar dilekçe ile Vekâlet teftiş hey'eti reisliğine müracaat ederek oradan verilecek hal tercümesi beyannamesini eklerile birlikte doldurduktan sonra bunların en geç 24/7/1942 cuma günü akşamına kadar Teftiş Hey'eti Reisliğine göndermiş bulunmaları lâzımdır.

2 — Müsabakaya girecekler de aşağıdaki vasıflar aranır:

A— Memurin kanununun dördüncü maddesindeki şartları haiz olmak

B — Müsabaka tarihinde yaşı «30» dan yukarı olmamak

C — Hukuk ve iktisat fakülteleri, siyasal bilgiler okulu, Yüksek İktisat ve Ticaret okulu ile bunlara muadil aynı derecedeki yabancı memleket okullarından mezun bulunmak, «Yabancı memleket okullarından alınan diplomaların Maarif Vekilliğince muadeletleri tasdik edilmiş olmak lâzımdır.»

Ç — Müfettişlik mesleğinin istilzam ettiği vekâr ve ciddiyete aykırı bir hali bulunmamak.

D — Sıhhatçe Türkiyenin her tarafında vazife görmeğe ve seyahatler yapmağa müsait bulunduğu tam teşekküllü resmi bir hastahaneden alınacak raporla tevsik edilmek,

3 — Vekâletçe aranan vasıfları haiz oldukları yapılan tahkikat ile anlaşılanlar, Ankara ve İstanbulda evvelâ yazılı ve bunu mütteakip yalnız Ankarada sözlü bir imtihana tabi tutulacaklardır.

4 — Münhallere müsabakada kazanılan not derecesine göre tayin yapılacak ve müsabaka bundan sonra açılacakmüfettiş muavinlikleri için bir hak teşkil etmiyecektir.

5 — İstekllilerin imtihan programını Teftiş Heyeti Reisliğinden almaları veya mektupla istemeleri lâzımdır. (3917 - 6053)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince 100 bin metre ıhlamur çubuğu pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 19/6/942 cuma günü saat 10,50 de Kabataşta levazım şubesindeki Merkez Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartname her gün sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İstekllilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden % 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr komisyona mü-

SÖZÜN GELİŞİ

Hayalden hakikate

Vakit öğle, hava çok sıcaktı. Çalıştığımız odanın Boğaza bakan pencerelerini ardına kadar açmış ve sanki yeniden kaleme sarılmayı içeri serin bir rüzgârın girmesine bırakmıştık. Ceketler çıkmış bulunuyordu ve herkes bayıltıcı sıcağın verdiği rahavet içinde sandalyelere veya koltuklara serilmişti.

Öteden, beriden söylenen tek cümleler arkadaşlarımızdan birine on sene evvel Akdenizde Fransaya kadar yaptığı seyahati hatırlattı. Tatlı tatlı anlatıyor. Oturduğumuz yerde bizi bir hayal âleminde gezdiriyordu. Akdenizde, harbsiz dünyanın o en güzel denizinde uğramadığımız iskele kalmadı. Bir arkadaşımız Vezüv ve Etna Yanardağları hakkındaki bütün merakını giderdi. Stromboli Yanardağının hemen altındaki köyde şüpheli bir gürültü üzerine kayıklara atlayıp kaçmağa hazır bir hayat süren köylülerin oturacak başka yer bulamamalarına şaştık. İnsanların doğdukları yerlere bağlılıkları üzerinde fikirler yürüttük.

Rehberimiz Napolide mehtaplı bir gecede Vezüv Yanardağının kızıllığı bulutlara vurmuşken ışıklarla dolu denizde Napoli şarkıları söylenerek yapılan sandal gezintilerinde bizi de hazır bulundurdu. Bu gezinti bizi «Napoliyi gör ve öl» sözünün doğru olabileceğine inandırdı.

Odaya henüz serin bir rüzgâr girmemiş, biz de Napoliden sahili bırakmaksızın Fransaya doğru yola çıkmıştık ki kapı vuruldu. Koltuğunda dosyalarla biri içeri girdi. Kendisinin (...) icra memuru olduğunu söyledi. İdare müdürümüzü sordu. Ciddi bir memur sesile:

— 1929 senesinden kalma bir muamele vergisi dedi.

— Nasıl olur? Biz dört beş sene evvel bütün hesapları temizlemistik.

— Belki de bir yanlışlık!

— Evet! Defterleri tetkik edelim.

Onlar aşağı kata indi. Herkes yerine geçip kaleme sarıldı. Biz tam hayalâta daldığımız sırada hakikat kapıyı çalmış, rüyayı darmadağınık etmişti.

Şevket Rado

Dev Aynası

İki şikâyet

Dünkü gazetelerden birinde, on gündenberi susuzluk çeken bir semt halkının şikâyeti var.

Ayni tarihli başka bir gazetede ise, şehrin bir semtindeki terkos çeşmesinin lüzumlu lüzumsuz akıtılıp israf edildiğine dair bir başka şikâyet var.

Yani, bir hemşehri su yokluğundan, bir hemşehri su çokluğundan şikâyetçi!..

Ayni günde söylenen bu iki dertten şu anlaşılıyor ki, bir semtin bu sıcakta on gün susuz kalması su azlığından değil, belki, kontrol azlığındandır!..

Kontrol

Sözümüz «kontrol» a gelmişken biraz da tramvaylardaki kontrola dokunalım. Hani şu, tramvay yolcularını allak bullak eden bilet kontrolunu!..

Tramvaylarda bilet kontrolu, tramvayların ta eski, bol ve tenha devirlerinden kalma bir sistem olsa gerektir. Yolun bir yerinde tramvaya atlayan kontrol memuru, yerli yerinde, rahat rahat oturup giden yolcuların biletlerini ister, ve bir dalâvera olmasın diye numaralarını gözden geçirir, kimseyi itip kakmadan, usulca çıkar, giderdi.

Aradan zaman geçti. Arabalar azaldı. yolcular çoğaldı. Üç arabanın yolcusunu bir araba ile taşımak zoru ortaya çıktı. Ve olağanüstü ahval; diyerek arabalardaki kanapelerin yarısı kaldırılıp ayakta yolcu taşımağa başlandı.

Güzel!.. Fakat kontrol işinin hâlâ bolluk günlerindeki şeklile sürüp gitmesi garip.

Kontrol memurlarının — Hele şişmanlarının — biribirine yaslanan halkı yarıp yolcuları birer birer teftişten geçirmesi tramvay rahatsızlığını yüzde elli arttıran sebeplerden biridir. Bu işi de fevkalâde ahval icabatına uydurmak, daha kolay bir şekil bulmak lâzımdır.

Sanat galerisi

— İstanbulda açılan sanat sergileri, çok kere, karanlıkta göz kırpmağa benziyor. Koskoca şehrin bir köşeciğinde uyanan bir sanat hareketi, büyük bir şehir çokluğunun dikkatine çarpmadan geçip gidiyor.

— Sebep?.. Gazetelerin kayıtsızlığı mı?..

— Hayır!..

— Sanat sevmezlik mi?..

— Hayır!.. Sebep, bir gazinosu, bir gezi yeri ve bir kaç plâjı olan şehrin bir sanat galerisi olmayışıdır. Her sergi açılışta acı acı duyulan bu yokluk, geçenlerde Beyoğlu Halkevinin açtığı bir sergide, başta sayın Valimiz olduğu halde, her sanat sever tarafından yine duyuldu.

— Çare?..

— Çare basit: Şehrin en işlek, en göze görünür bir yerinde, sanatkârlar için daimi bir galeri kurmak!

— Meselâ nerede?...

— Meselâ Taksimde!.. Güzelliğine fevkalâde itina edilen gezi yerinin tramvay caddesi tarafındaki duvarında genişçe ve derince bir oyuk açmak suretile!.. Yılın her gününde açık duracak olan böyle bir galeri, yalnız sanat severleri tatmin etmekle kalmıyacak, kendini göstermek için bir menfez arayan bir çok sanat kabiliyetinin parlayıp tanılmasına yardım edecektir.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Dünyanın en sıcak ve en soğuk yerleri

Stokholm üniversitesi profesörlerinden Sandstroem senelerce uğraştıktan sonra, yer yüzünün en sıcak ve en soğuk noktalarını bulmuştur. Bu iki nokta da Asyadadır.

Yer yüzünde en sıcak yer şarkî Irak'da Lut çölündedir. 4000 metre yükseklikte dağların ortasında hiç hava almıyan bu çölde sıçaklık gölgede 58 derecedir. En soğuk yer de şarkî Sibirya'da Verkoiansk'dır. Burada soğukluk sıfırdan aşağı 76 dereceyi bulmuştur.

Zağreb'de cami

Yeni Hırvat hükûmeti teşekkül ettikten sonra Bosna ve Hersek de bu hükûmete bağlanmıştır. Bu suretle Hırvatistanın 800 bin müslüman tebaası bulunuyor. Yeni hükûmet müslüman tebaasına cemile olarak Zağreb şehrinde bir cami yaptırmağa karar vermiştir. Eski sergi len sanat paviyonu cami haline çevrilmiştir. Şimdi paviyonun etrafında 3 minare yapılmaktadır.

Hırvat hükûmetinin merkezi olan Zağreb şehri hududa ancak 30 kilometre mesafede olduğundan merkezin buradan Bosna ve Hersek'te Bania Luka şehrine naklediliceğinden bahsediliyor. Bania Luka 25 bin

İSTANBUL HAYATI

Çileklerin nüfus kâğıdı!

Hâlin rıhtımındaki motörlerden çıkarılan irili ufaklı, tepeleri yeşil külâhlı binlerce sepet geniş meydanlığa sıralanıyor. Alıcılar, satıcılar tatlı damlasına üşüşen karıncalar gibi sepetlerin etrafını sarıyorlar. Ot külâhlar kaldırılınca altından, itina ile boyanmış minimini dudaklar kadar zarif kirazlar, yanakları allıklı çilekler gülümsüyor. Her sepetin başına sekiz on kişilik gruplar toplanıyor. Arkalarına da yalmayak, başıkabak, bulaşık yüzlü çocuklar halkalanıyor. Üstübaşı kirlere, çamurlara bulanmış sarkık bıyıklı bir adam rutubetlenen burnunu avucunun içiyle oğuşturup elini pantalonunun dizinde temizledikten sonra yere diz çöküyor, belini biraz geriye bükerk kucağına aldığı çilek sepetini yavaş yavaş yan yatırıyor. Bu işi yaparken kollarını öyle ustalıklı bir tutuşu var ki, sepetten dökülüp göbeğinden gırtlağının altına kadar yayılan çileklerden bir tane bile yere düşmüyor. Alttaki çilekler de görüldükten sonra adam ağır ağır doğrularak kucağındakileri tekrar sepete dolduruyor.

Üzeri mostralık iri çileklerle süslenen sepetlerin alt kısmı böyle muayene ediliyor.

Sepetler açılırken kazaen düşen veya fazla ezildiği için sahibi tarafından atılan çilekleri serçe sürüsü gibi etrafta bekliyen çocuklar kapışıyorlar. Bu da görülecek manzara... Yere ezik bir çilek tanesi düşer düşmez sekiz on çocuk birden üzerine atılıyor. altlarında büsbütün ezilip yamyassı olan çileği kapabilen çocuk yerinden fırlayıp kenara çekiliyor, küfür savuran arkadaşlarının karşısında yılışık tebessümlerle çileği ağzına alıyor, kemik iliği çıkarır gibi eme eme yutuyor.

Sepetlerin muayenesinden sonra tartma işi başlıyor. Rakamları silinmiş pasılı, kırık el kantarları, ipli teraziler, sokaklarda insan tartıp boy ölçen portatif basküller burada çilek tartısında kullanılıyor.

Sepetlerin arasında dolaşırken çarpık kasketli, satıcı kılıklı bir adam merakını uyandırdı. Hissettirmeden kendisini gözetledim. Satış yerinde kilosunu on sekiz kuruştan aldığı iki büyük sepet Ereğli çileği ile dört tane küçük boş sepeti kucaklayıp hâlin arka tarafında tenha bir yere çekildi. Ceketini çıkarıp yere serdi, büyük sepetlerdeki çilekleri üzerine döktü. Sonra bunları küçük sepetlere taksim ederek biraz iricelerini ayırıp üzerlerine dizdi, üstlerini yapraklarla kapadı.

Elinde sepetlerle hâlin kapısından caddeye çıkar çıkmaz haykırmağa başladı:

— Halis Arnavutkoyünün çileeek. Gırh guruşa Arnavutkoyü yosmaları gırh guruşaaa...

Biraz ileride ardından yetişip sordum:

— Çileklerin iyi mi?...

— Halis Arnavutköyü malı. Elimle birer birer topladım. Bal gibi çilekler.

— Bunlar Arnavutköyü çileği değil ki...

— Kim demiş onu?...

— Ben söylüyorum. Sen hâlde Ereğli çileğini bu sepetlere doldurup çıktın.

Hiddetle kaşlarını çattı:

— Efendi, git işine... Çileklerin nüfus kâğıdına mı bahtın da söylüyon? Sen çilekten anlamıyon, almaya da niyetin yoh. Bari beni yolumdan alıkoyma.

Ve, bağırarak uzaklaştı... Bu da satıcı sahtekârlığı.

Cemal Refik

Tüccar toplama birlikleri çabuk kurulacak

Kurulmasından vazgeçilen toplama ofisi yerine tüccar toplama birlikleri teşkili kararlaştırılmıştı. Ticaret Vekâleti, alâkadarlara gönderdiği emirde bu birliklerin süratle kurulmasını bildirmiştir. Tüccar toplama birlikleri, yeni mahsulü müstahsilden devlet hesabına alacak, ve meşru kâr hâdleri verildikten sonra Toprak Mahsulleri Ofisine devredecektir.

★ Beşiktaş Halkevinden: 1942 yılı denizcilik mevsiminin açılış merasimi 14 haziran pazar günü saat 14,30 da Barbaros önünde yapılacak ve merasimi müteakip Beşiktaş ile Ortaköy arasında kürek yarışları yapılacaktır.

Yarışları görmek isteyenler için Şeref stadiyle Beşiktaş 2 ci kız orta okul ve 19 uncu ilkokulun deniz kıyısı açık bulundurulacaktır.

Devlet Konservatuarı temsilleri
«Antegone» regi: Porf. Carl Ebert
Müzik: Şef Ferit Alnar
Koronun iştirakile
Biletler 50 kuruştan başlar. 15/6/942 den itibaren Ses sinemasında yalnız 4 temsil. Gişe her gün 14 - 18 e kadar açıktır. Tel: 49369

Askerlik Bahisleri

Şark cephesinde Alman temizleme hareketleri

Yazan: M. Şevki Yazman

Haftalardanberidir Alman ve Macar resmî tebliğleri Şark cephesinde ve Mihver cephesi gerisinde Sovyet çetelerinin kuşatıldığından ve temizlendiğinden bahsediyorlar. Geçen kış yalnız Sovyet tebliğlerinde bahsedilen bu çete faaliyetinin son zamanlarda Alman tebliğlerinde de yer alması ve sık sık bahsedilmesi ehemmiyet ve kuvvetlerinin arttığına, gittikçe daha mühim işler gördüklerine en büyük delildir. Hele Macar kuvvetlerinden büyük bir kısmının yalnız cephe gerisine girmeğe ve sarkmaya muvaffak olan bu çetelerle uğraştığı yine bu tebliğlerden anlaşılıyor. Filhakika cephenin çok geniş olması, Alman cephesi gerisine nüfuz için her vakıt imkân verdiği bu cephe gerisindeki halkın Rus olması da bu çeşit hareketler için en elverişli durumu meydana getirir.

Diğer taraftan da çeteler istilâcı düşmanın can damarları, yani muvasale yolları üzerinde iş gördüklerinden hakikaten tehlikeli, yorucu ve bıktırıcı birer unsurdurlar. Yine cephenin geniş olması, Kızılordu ile kolayca irtibat temin edilebilmesi yüzünden silâh ve cephane ikmali de kolaylıkla yapılabilir, köklerinin kazınıp tamamen ortadan kaldırılmaları da hemen imkânsızdır. Öyle anlaşılıyor ki ilkbaharla beraber Almanların karşılaştıkları güçlüklerden birisi de budur.

İaşe ve ikmal yolları geridedir, karargâh ve kumandanlıklar geridedir. Her gün bir baskın, hergün bir çarpışma ihtimalile karşı karşıya bulunan gerideki bu yollar ve müesseselerin çalışmasının ne güç ve randımanının ne kadar düşük olabileceğini düşünmek güç değildir. Bu sebebledir ki Almanlar son günlerde en büyük gayreti bu temizliğe sarfetmektedirler.

Almanların temizlik meselesi yalnız bu çetelerle bitmiyor... Bir de strateji ve taktik icabı temizlik lâzım geliyor:

Kerç yarımadasını elinde tutan Sovyetler Alman sağ yanı için daimi bir tehlike idi. Bu temizlendi. Şimdi de o kadar fazla bir tehlike teşkil etmemekle beraber Sivastopol'da Alman sağ yanı için hoş bir şey değildir. Onu da temizlenmesine uğraşılıyor. Sonra sol yandaki Leningrad da strateji bakımından bu vaziyette kalması muvafık değildir. Belki Almanlar onun temizlenmesini isterler amma, burası için büyük fedakârlıkları göze almak icabedecek. Şimdiki durumda Almanların böyle bir şeye teşebbüsleri ise şüpheli. Şimdilik orta kesimde ve kışın çok içeri girmiş ve sivri köşeler teşkil etmiş noktaların temizlenmesile iktifa ediyorlar. Tekmil bu harekâtta ise birşey nazarı dikkati celbediyor: Her yerde, her sahada ve bizzat kuşatılıp sarıldıkları yerlerde dahi Sovyetler sonuna kadar çarpışmadan yerlerini bırakmıyorlar. Bu çeşit bir harb taaruz için cidden yıpratıcıdır. Almanların büyük teenni ve tecehhürle harekete geçmesinden de bunu anlıyoruz.

Sonra Alman cephesi gerisinde harekette bulunan bu muhtelif kuvvetlerin hepsini Kızılordu tarafından tertibedilip gönderilmiş kabul etmek de doğru değildir. İşgal ordusunun istilâ edilmiş yerlerde göstermesi, tabiî olan fena muameleler, anlaşamamazlıklar, açlık ve sefaletten bezginlikler de bu mıntakadaki halkın çeteler teşkil dip vurgunculuğa başlamasına sebep olabilir. Elverir ki bunun için saha geniş ve imkânlar mevcut olsun. Ucsuz bucaksız Rus stepleri ise bu gibi hareketler için en müsait yerlerdir. Sovyet ihtilâlinden sonra açlık ve sefaletin tesirile meydana çıkan soyguncuların bu memlekette yaptıkları şeyler hâlâ hatırlarda yaşamaktadır. Binaenaleyh yine ayni halin tekerrür etmemesine bir sebep yoktur. Kaldı ki buna lâzım olan silâh v cephane cephenin ötesiden berisinden tedarik edilebileceği gibi Sovyetlerin çekilmesi sırasında şurada ve burada kalan, saklanan malzeme de bu çetelerin işine yarayabilir. Nihayet cephe gerisindeki vurgunlarda, baskınlarda da bir çok Alman silâh ve cephanesi elde edebilirler.

Eski harblerde istilâcılara karşı her yerde tatbik olunan bu yıpratıcı hareketler küçük Avrupa memleketlerinde artık tatbik edilemiyor. Silâh tesirlerinin ve süratlerinin, mütörlü vasıtaların artmış bulunması saklanması kabil olmıyan küçük Avrupa memleketlerinde halkı sıkıştırıyor. Müteaddit harbler dolayısile bu halkın bu çeşit bir mukabeleden bıkmış olması da ayrı bir mesele. Halbuki Rusya çok büyüktür ve halk da Alman istilâsile başına g cekleri anlamıştır. Binaenaleyh c hede Kızılordu elinden geldiği dar saldırır veya direnirken ce gerisindeki halk da Alman elinden gelen zorlukları çıkarmal dır. Bu vaziyette harb hiç de ko değildir. Beklenen taarruzun ba mamasında veya gecikmesinde nun da büyük bir rolü oldu şüphe yoktur.

AKŞAM SPOR

1942 su sporları mevsimi yarın açılıyor

En büyük denizcimiz Barbaros'un türbesi önün merasim ve Beşiktaş sahilinde de kürek ve yelken yarışları yapılacak

1942 yılı İstanbul su sporları mevsimi yarın merasimle açılacak ve yapılacak kürek ve yelken yarışları ile deniz faaliyetine geçilecektir. Bu münasebetle su sporları ajanlığı tarafından zengin bir proğram hazırlanmıştır. Merasime Beşiktaşta en büyük Türk denizcisi Barbarosun türbesi önünde saat 14 de başlanacak ve bunu müteakip Dolmabahçe sarayı ile Yüksek Deniz ticareti mektebi önündeki sahada kürek ve yelken yarışları icra edilecektir.

Şehrimizdeki bütün denizci kulüplerin iştirak edeceği bu merasim için hazırlanan program şudur: Denizci kulüpler kürek ve yelken vasıtalarile birlikte saat 13 de Yüksek Deniz ticareti mektebi önünde toplanacaklar ve tekneler karaya çekilecektir. Merasime iştirak edecek kafile deniz bandosunun arkasında muntazam bir tabur halinde su sporları hakemleri, Yüksek Deniz ticareti mektebi talebeleri, alâkadar kulüp idarecileri, kulüplerin deniz sporcuları, tramvay yolunu takîben Beşiktaştaki Barbaros türbesine gideceklerdir. Merasim, deniz bandosunun çalacağı ve sporcuların hep birden iştirak edeceği İstiklâl marşile başlıyacak bayrak çekilmesini müteakip İst bul bölgesi, Beşiktaş Halkevi, Y sek Deniz ticareti mektebi ve kul ler Barbaros türbesine birer çel koyarak büyük denizcinin önünde tiram duruşu yapacaklardır. 1942 lı su sporları mevsimi Vali ve Bele ye reisi doktor Lûtfi Kırdarın sp culara hitabesile açılacak ve Beş taş Halkevi ile bölge namına sporcu nutuk söyliyecekler ve içme merasimi ile Barbaros türb önündeki merasim nihayet bulac tır.

Bundan sonra yine tabur halin mektebe avdet edilecek ve deniz sıtalarının geçit resmi ile müsa kalara başlanacaktır. Yarışlar Şe stadı ile Yüksek Deniz ticareti m tebi rıhtımından takibedilecek Müsabakalar için hazırlanan pr ramda bir çifte bayanlar, bir ç erkekler, iki çifte bayanlar, iki ç erkekler, beş çifte mektep filika dört tek erkekler, dört tek bayan rın yarışları vardır. Müsabakalar sonra derece kazananlara muht mükâfatlar tevzi edilecektir. Den kulüplerimize yeni mevsimde vaffakıyetler dileriz.

Merhum Şeref

Bugün mezarı başında bir ihtifal yapılıyor

Bugün merhum Şeref'in öldüğü günün dokuzuncu yıldönümüdür. Beşiktaş kulübümüzün bugünkü varlığında büyük bir hissesi olan Şeref, tab'an teşkilâtçı ve cemiyetçi olarak yaradılmış, zeki, hâdiseleri tahlilde kuvvetli görüş sahibi bir insandı. Osmanlı darülfünununun edebiyat şubesinden mezun ve iyi bir tarih hocası olarak memleketimize binlerce talebe yetiştirmiş bulunan merhum Şeref, üniversite hayatında bile teşkilâtçı bir genç olarak tanınmıştı. Umumi harb ve terhisini müteakip İstanbulda kurulan cuma liğine karşı pazar liğini tesis ederek Beşiktaş kulübünün de dahil bulunduğu bu liğe reislik etmiş ve kısa bir zaman içinde Beşiktaş futbol timini çok kuvvetli bir hale getirmiştir.

Türkiye idman cemiyetleri ittifakının kuruluşuna çalışmış, müteaddit defalar İstanbul futbol heyeti reisliğinde, futbol federasyonu umumi kâtipliğinde bulunmuş ve onu tanıyanların hâtırasından silinmiyecek şekilde mükemmel bir futbol hakemi olarak bir çok maçlar idare etmiştir. 1928 Prag - Peşte temsili müsabakasını fevkalâde bir vukufla idare etmesi Prag gazetelerinde hakkında sitayişkâr yazıların neşrine bir vesile teşkil etmiş ve beynelmilel hakemler meyanında yer almıştı. Ömrünü, varını, yoğunu Beşiktaş kulübünün yükselmesine hasreden Şeref bu muhitte kuvvetli idareciler yetiştirmek ve Beşiktaş takımını kemale getirdiği bir sırada amansız bir sarkom hastalığının şifa kabul etmiyen pençesi altında ve onu seven binlerce insanın gözyaşları arasında 13 haziran 1933 de hayata gözlerini kapamıştı. Bugün mezarı başında onun bıraktığı silinmez hâtıraları yâd ve bir ihtifal tertibeden kadirşinas Beşiktaşlıları t eder merhumun temiz ruhu v mez hâtırası önünde hürmekle liriz.

Galatasaraylılar deniz mevsimini açıyorlar

Galatasaray Kulübü deniz me minin açılması münasebetile bu saat 16 da Bebekteki Denizcilik besinde bir tören yapacaktır.

İstanbul Atletizm Ajanlığınc Aşağıda isimleri yazılı olan hal arkadaşların 14/6/942 pazar g saat 16 da Fenerbahçe stadında lunmaları rica olunur. Bayan Mü cel, Bay Unvan Tayfuroğlu, Dr. Ali Aybar, Vahi Okyay, Dr. Nu tin Savcı, D. Jaffe, Cemal V A. Nadolsky, Neriman Tekil, Ö Besim Koşalay, Sakarlak, Cezmi hin Giray, Nazmi Tüfekçi, A yan, Sudi Aziz, Musa Kâzım, Süleyman Dirvana, Ali Rıza Sö alp, Y. Skindris, Cemil Uzunc Melih, Şakir Koral, Fikret Koc kir, A. Klopstok, Halûk San, Öz

Konyada Alâaddin tepesi

Konya (Akşam) — Alâa tepesi, şehrin tam ortasında, tarafa nazır, binlerce akasya ağ rile örtülü, tarihî bir yerdir.

Bu tepede, geçen yıl, Türk T kurumu tarafından yapılan kaz da bilhassa Eti ve Selçuk Türkle ait pek kıymetli vesikalar ve ler bulunmuştur. Tarihî kıymet güzelliği pek bariz olan bu tepe gün bakımsız bir haldedir. Bele mizden burası için daha fazla met bekleriz.

Konyada yağmurla

Konya (Akşam) — Şehir ve valisine fasılalarla yağmur yağı tadır.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

NEZLE

«Neclâ İstanbula gelecek, bir hafta kalıp gidecekti. Bunu düşünmek bile bana büyük bir heyecan veriyordu. Bütün bir hafta Neclâ ile başbaşa kalabilmek!.. Bu aylardanberi özlediğim, rüyalarımı gördüğüm bir saadetti.

Bal haftasının — balayı yerine, bal haftası diyorum — programını daha şimdiden yapmıştım. Deniz kıyısında, gayet tenha bir otele çekilecektik. Dalgalara ve masmavi göke bakan bir odada tamam yedi gün belki ayaklarımıza iskarpin bile giymeden biz bize kalacaktık. Henüz günlerce evvel bu dalgalara bakan odada geçireceğimiz anlara ait hayaller kuruyordum. Hattâ ekseriya gözlerimi yumuyor ve öyle düşünüyordum.»

Vasfi kendisine uzatılan sigarayı yaktıktan sonra devam etti:

— Yalnız mühim bir mesele vardı. Bizim müdürden bir hafta için izin almak öyle pek kolay bir şey değildi. Bir hafta değil, insana yarım günü bile çok görürdü. Yalnız herkesin olduğu gibi müdürümüzün de zayıf bir tarafı vardı... Kendisi belki dünyanın en cesur insanı idi. Fakat bir şeyden şiddetle korkardı, nezleden!..

Bundan bahis açıldığı zaman direktör:

— İnkâr etmem... Nezleden ödüm patlar... Napoléon'un bile en korktuğu şey yahu!.. derdi.

Maiyetinde nezle olan memurlara hemen:

— Git yat... Sana tam bir hafta izin... Hiç dışarıya çıkma... İyi ol, öyle gel... Bizi de mikroplama!.. derdi.

Evet, tramvay bileti gibi, nezle için verilen izin de muayyendi: Bir hafta!..

Lâkin direktör âdeta bir nezle müptelâsısı idi. Korktuğu bu hastalık hakkında birçok kitaplar okumuştu. Yalancıktan nezle olmuş gibi görünüp ondan izin koparmanın imkânı yoktu. Hattâ bazı arkadaşlar kendisini kandırmağa kalkmışlardı. Lâkin müdür bunların hiç birini yutmamıştı. O hakiki nezleli ile, yalancı nezleliyi ilk bakışta anlardı. Müdürden izin koparmak için hakikaten nezle olmamdan başka çare yoktu.

Bunu da göze almıştım. Neclâ ile bir hafta başbaşa kalabilmek için hakiki bir nezleye razı idim. Çünkü başka türlü müdürün bana izin vermesine imkân olmadığını biliyordum. Neclânın gelmesine birkaç gün kala hemen kendimi nezle yapacaktım. Belki de yeryüzünde ilk defa kendi isteğiyle nezleye tutulan insan ben olacaktım.

Benim için nezleye tutulmanın güç olmıyacağını tahmin ediyordum. Çünkü pek nazik bir bünyem vardır. Başka zamanlar o kadar itina ettiğim halde hemen soğuk alırım. Onun için her zaman başvurduğum tedbirleri hayatımdan kaldırmam apşıap, öksürmeme ve nezle olmama kâfi idi.

Nihayet sevdiğim kadının İstanbula geleceği tarih pek yaklaştı. Kendi kendime:

«— Haydi bakalım Vasfi... Neclâ 3 gün sonra burada... Sen o zamana kadar ancak nezle olabilirsin... İşe başla... Amma ileri gitme zatürrieye kadar tutulursun halin haraptır...»

Bu suretle Neclânın gelmesine iki gün kala nezle olmamak için ötedenberi aldığım tedbirleri kaldırdım. Kendi kendime:

— Akşama Apşuruklar başlar... Mendil hazırlamalı.. diyordum... Terlemeğe, rüzgârda durmağa filân aldırış etmiyordum. Akşam eve geldim. Pek bir şeyim yok... İçimden: «Karananın koyunu sonra çıkar oyunu... Hele bir yarın sabah olsun... Kim bilir ne apşuruklar...» diyordum.

O gece ilk defa da pencereyi açık bıraktım. Ertesi günü kalktım ki gayp şey... Demir gibiyim... Hayatımda hiç bir gün kendimi bu kadar linç ve zinde hissetmemiştim... Lâkin hani bizim nezle, hani bizim apşuruklar, öksürükler?... Neclânın gelmesine de iki gün kaldı. Boş geçirecek vakit yok... Hemen başımın çaresine, nezle olmağa bakmalı...

O günü terli terli iki açık pencerenin önüne yan geldim. Sigaramı yaktım. Gömleğimi rüzgârda kuruttum... «Ehh artık tamamdır. Aşk uğrunda bari zatürrie olmasam» diyordum... Böyle terli terli cereyana oturmak hayatımda ilk yaptığım şeydi... Doğrusu gözüm korkmuştu. Daha o akşam yatağa düşeceğimi sanmıştım. Ben öyle ağır bir hastalık değil, hafif bir burun nezlesi istiyordum ki sevgilimle geçecek güzel günlerimize mâni olmasın!..

Akşam eve gidince hararetime baktım... Derecem normal... Mutlaka gece yarısına doğru ateş çıkacaktı. Fakat mükemmel uyudum. Ertesi sabah bir derece daha koydum. Otuz altı buçuk!.. Gömleğim sırtımda terden yapışmış olduğu halde iki pencere arasına oturmak ta vız gelmişti.. Garip şey!.. Meğer ben ne sağlam herifmişim!.. Halbukt sevgilim yarın geliyor... Ne yapıp yapıp yarına kadar mutlaka nezle olmalıyım... Yoksa dünyada müdür bana izin vermez... Önümde topu topu 24 saat vardı...

Kendi kendime: «Haydi bakalım Vasfi göster kendini... Yahu sen ki her zaman bir dakikada nezle olursun...» diyordum.

O günü ter içinde dondurmacıya girdim... Getir bir çilekli... Arkasından getir bir kaymaklı... Bir bardak ta buzlu su... Amma buz gibi olsun... Oooooh... Kekâ... Amma da soğukmuş ha!.. Bir bardak daha... Hiç olmazsa yarına kadar sesimi kısık bir hale sokabilsem de müdürden izin koparsam... Dondurmacıdan çıktım... Birkaç adım attım. Dehşetli ter bastı. Temmuz sıcağı.. Adımlarımı sıklaştırdım. Köprüye yaklaştım. Baktım. Gene ateş bastı... Gözüme bir şerbetçi ilişti. Yaklaşıp sordum:

— Çok soğuk mu?.

Adam cevap verdi:

— Dişlerini çatlatmazsa para yok..

— Doldur bir bardak!..

İçtim, bir daha... Artık işim tamamdı. Nezle perisini mutlaka peşime takacaktım. Gece eve gittim. Bu sefer bütün pencereler açık yattım. Ertesi günü sevgilim gelecekti. Sabahleyin kalktım ki... Aman yarab!.. Felâket... Dehşet!.. Yazıklar olsun-.. Turp gibiyim, aslan gibiyim!.. Ne nezle, ne başka bir şey!.. Ne haltederim ben şimdi?..

Mamafih daha akşam üstüne kadar vaktim vardı. Yapmadığımı bırakmadım. İmkânı yok... Nezle ilâhı semtime bile uğramıyor.

Nihayet sevgilim geldi. Benim izin alamadığıma fena halde canı sıkılmıştı.

— Sabret canım... diyordum, her halde bugün yarın nezle tamamdır... Yarın öğle paydosunda koşa koşa gidip terli terli denize gireceğim... Bak nezle olur muyum olmaz mıyım?..

Neclâ:

— Aman... O kadar çılgınlık ta istemez... diyordu.

Fakat ben dediğimi yaptım. Terli terli buz gibi denize girdim. Hem de karpuz kabuğu suya düşmeden...

Ertesi günü Neclâ ile merak içinde idik. Acaba nezle olur muyum?.. Bir olsam... Arkasından bir haftalık izin!.. Sevgilim heyecanla bana soruyordu:

— Nasıl burnunun ucu filân kaşınıyor mu?..

— Galiba.. hafif bir kaşıntı hisseder gibi oluyorum... Haydi inşallah!.

Lâkin bütün bunlar seraptı. Evhamdı. Burnumda kaşıntı filân yoktu ve nezle benden çok uzaktı...

Her karşılaştığımız zaman Neclâ bana soruyordu:

— Nasıl?.. Oluyor musun?.. Apşuruk filân?..

Dertli dertli başımı sallıyordum:

— Henüz bir şey yok... Henüz bir şey yok... Mamafih bir tecrübe daha yapacağım... Mühim bir şey... zannederim o tesirini gösterecektir...»

Ne yazık ki nezle olmadığım için her gün sabahtan akşama kadar dalreye gidiyordum. Şöyle hapşurur gibi olsam biz iki sevgili derin bir heyecana kapılıyorduk.

Ne çare, bütün bir hafta çalışmama rağmen nezle olamadım. Ne izin alamadım.

Artık sevgilim gidiyordu. Neclâyı trene bindiriyordum. Bana:

— Öyle üzüldüm ki... Çok beceriksizsin... Hayatta bir nezle bile olamadın... Halbuki eskiden ne kadar çabuk nezle olurdun... Artık beni sevmiyorsun...

— Vallahi bilmem ki güzelim... O kadar da çalıştığım halde... Aksilik işet... Apşüh, apşüh, apşüh... Öhhö öhhö öhhö... Apşüh.. eyvahlar olsun,, bana ne oldu?.. Başım da çatlıyor... gözlerimde yaşlar... İşte şimdi nezle oldum... Hem de nasıl!.. Tren de gidiyor... Güle güle Neclâcığım... Bir daha belki de seni göremiyeceğim... İnsanların talihi böyledir işte... İstedikleri zaman olmıyan şeyler istemedikleri zaman gelir...

Hikmet Feridun Es

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888 — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve itibarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet	1.000	liralık	4.000 lira	100 adet	50	liralık	5.000 lira
4 »	500	»	2.000 »	120 »	40	»	4.800 »
4 »	250	»	1.000 »	160 »	20	»	3.200 »
40 »	100	»	4.000 »				

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kuralar senede 4 defa 11 eylûl, 11 birincikânun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

SİNGAPUR KORSANLARI

Tefrika No. 116 — Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Muhafız korsanlar Ti - Piye sadakatlerini göstermişlerdi.

— Alçak Uşama, size ihanet etti.

Diyorlardı. Ti - Pi:

Her şeye inanırdım amma, Uşamanın bana fenalık yapacağına inanmazdım.

Diye bağırdı ve yüzüne tükürdü.

Takakoya gelince, o da bu hâdiseden çok müteessirdi. Takako gibi mert ve cesur bir kadının kaçarken yakalanması birçok dedikodulara meydan vermişti. Japonlar kahramanlarının küçüldüğünü görmek istemiyen, onlara birer mâbut gibi tapmağa alışan bir milletti, Takakoya:

— Meğer o da yerlerde sürünen bir örümcekten başka bir şey değilmiş!

Diyorlar ve acıyorlardı.

Ti - Pi, korsanın kızını tekrar zincire vurdurup mahzene attırdı. Bundan sonra hiddetini yenemedi, maiyetine ve halka karşı kuvvetli görünmek mecburiyetini duydu; cellâdını çağırdı:

— Yarın sabah Uşama'nın başını koparıp surdan öte yana atacaksın!

Bundan sonra adamlarından birine şu emri verdi:

— Sen de boru ile surlardan düşmana şunları söylemeyi unutma: «Sana kafasını gönderdiğim bu adam, benim sadık bir köpeğimdi. Şeytana uydu, Takakoyu zindandan kaçırmak isterken yakalandı. Eğer Osaka kapılarını bırakıp gitmezsen, Takakonun da kafasını koparacağım ve sana hediye edeceğim!»

★

Cellât, o sabah erkenden Uşamanın başını kesti ve surlara götürdü.

Kesik başı bir sapanla Hamdunun karargâhına fırlattılar.

Ve surların tepesinde dolaşan nöbetçilerden biri boru ile düşmana Ti - Pi'nin sözlerini tekrarladı.

***

Hamdun kesik başı görünce...

Osakayı saran Hamdunun adamları kesik başı aldılar, Hamdunun çadırına götürdüler ve boru ile söylenen sözleri Hamduna aynen anlattılar.

Hamdun o gün batı kapısına hücum edecek ve demir kapıyı kırmağa teşebbüs edecekti. Kesik başı görünce tanıdı:

— Uşama, Yamadanın sadık adamlarındandı. Onun burada ne işi vardı?

Hamdun, Uşamaya çok acımıştı.

Hamdunun adamları:

— Ti - Pinin tehditlerine kulak vermeyin! — dediler — O, korkağın biridir. Biz Uşamanın intikamını alacağız.

Bu hâdise, Hamdunun adamlarını harekete getirdi. Herkes silâhına sarılarak:

— Haydi, Osakaya girelim...

Diye bağırıştılar. Hamdunun topladığı adamların pek çoğu siyogonların zulmünden bezmiş köylülerdi. Hamduna gökten inmiş bir halâskâr gibi tapıyorlar, o ne derse, ne isterse — karşı gelmeden — yapıyorlardı. Osakalıların «baldırı çıplaklar» dediği bu adamlar arasında Hamdunun güvendiği yüzden fazla müslüman da vardı; Bunlar eli silâh tutan dövüşçü kimselerdi. Hamdunun kuvveti üç bin kişiden fazlaydı. Hamdun Osakayı ele geçirmekten ziyade Takakoyu kurtarmak azmile kalktı ve ordusunun başına geçti.

1870 Japon ihtilâlinde çok defa adı geçen Filipinli Abdullah da Hamduna iltihak etmişti.

Filipinli Abdullah müthiş bir adamdı. Gayet gür sesi vardı. Kuvvetli bir hatipti. Hamdun:

— Haydi Abdullah, dedi, şimdi kendini göster ve Osakayı alacak aslanlarımızı coştur bakalım.

Abdullah, yüksek bir yere çıkarak:

— Osakanın meşhur hazineleri bizi bekliyor, arkadaşlar, ileri...

Diye haykırdı. Sonra etrafına toplanan akıncılara, Osakayı neden zaptetmek istediklerini anlattı.

Akıncılar zaten Osaka kapılarında dövüşmeğe ve dönmemeğe ant içmişlerdi.

— Biz, Ti - Pi gibi korkak bir adamla dövüşmekten yılmayız; kanımızı dökmeğe hazırız

Diyerek silâhlarına sarıldılar ve batı kapısına atıldılar. Burası şehrin en zayıf kapısıydı İki demir kanadı her ne kadar arkasından odun payangalarla sürmelenmiş ise de, Abdullahın dışarıdan vurmağa başladığı kalın örslerle zorlanmağa başlayınca, Osakalılar telâşa düşmüştü.

Japonlar surlardan ok yağdırırken, bir yandan da akıncılara kaynamış su döküyorlardı.

Hamdun bir tedbir düşündü; surlara merdivenle çıkmağa teşebbüs etti. İlk hamlede bir miktar telefat verdi, fakat bu teşebbüs Osakalıları yıldırdı, surları terkederek kaçışmağa başladılar.

Hamdun bundan istifade ederek kapıyı zorlamakta devam ettı.

Akıncıların sürlara çıkışı, Ti - Pinin adamlarının maneviyatını kırmıştı. Uzaktan sesler duyuldu:

«— Hamdun çok kuvvetli.. arkasında büyük bir ordu var.»

Bu sözlerin çarçabuk Osakaya yayıldığında şüphe yoktu.

Surlara çıkan akıncılar derhal sıcak su döken ve ok atanları kılıçtan geçirdiler ve kapının burçlarına hâkim oldular.

Şimdi batı kapısının açılması bekleniyordu. Üç bin akıncının birden kapıya hücumu, öğleden sonra yüz güldürücü neticeler verdi. Kapının arka payangaları kırılmıştı. Fakat, bu sırada akıncıları arkadan teşci eden Filipinli Abdullahın sesi yükseldi:

— Hamdun! Dikhat et, arkadaki kulelerden birinde saçlarından asılmış bir kadın görünüyor.

Hamdun bunu görünce titredi.

— Eyvah! Ti _ Pi nihayet dediğini yaptı. Kapıyı daha fazla zorlarsak Takakoyu öldürecek.

— O halde ne yapalım?

— Takakoyu kuleden kurtarmak için oraya hücum edelim.

— Ya öldürürse?..

— Zannetmem. Ti - Pi, Takakoyu öldürecek kadar cesur değildir.

Hamdunun arkadaşı burçlara tırmanacağı sırada, kulenin tepesinden akıncılara şöyle bir mektup atıldı:

«Ordunuzu çekip giderseniz, Takakoyu ölümden affeder ve size teslim eylerim.»

Hamdun bu mektubu alınca düşündü:

— Durun bakalım, çocuklar! Şimdi iş değişti. Hele bir kere Takakoyu kurtaralım. Ondan sonra tekrar hücuma geçeriz.

Hamdun çok güç bir durum içinde bocalamağa başlamıştı.

Geri dönse arkadaşlarının maneviyatı kırılacak, hücumda ısrar gösterse Takakoyu kaybedecekti.

Hamdun arkadaşlarile müzakereye geçti.

Bu konuşmalar birkaç gün uzadı.

Bu müddet içinde Takako surlarda saçlarından bağlı olarak kaldı.

***

Bu sırada surlarda olup bitenler

Ti - Pi bir sabah surlara geldi.

Osaka halkı telâş ve heyecan içinde titreşip duruyordu.

Ti _ Pi ilkönce yerlileri yatıştırmağa çalıştı:

— Birkaç baldırı çıplağın delice saldırışlarından niçin korkuyorsunuz? Korsanlarımız surlarda şehri kahramanca müdafaa ederken, sizlerin telâşa düşmenizde hiç bir sebep yoktur. Biraz sonra onların nasıl ters yüzüne döndüklerini göreceksiniz!

(Arkası var)

PERİLİ KONAK

Tefrika No. 88 — Çeviren: AHMET HİLÂLİ

Çünkü köpek, sahibini darağacına götürmek için kanaat verici bir sebep teşkil etmiyor. Köpeğin ona ait olduğunu nasıl isbat edeceğiz? Onun için ihtiyatlı hareket etmek, mücrimiyetini isbat eden katî delilleri toplamalı, sonra onu tevkif etmeliyiz.

— Sir Charles'in esrarengiz ölümü, kanaat verici bir delil teşkil etmiyor mu?

— Sir Charles'in cesedinde yapılan otopsi, yara bere namına hiç bir şey meydana çıkarmadı. Yalnız ikimiz, apansız bir korkunun ölüme sebebiyet verdiğini biliyoruz. Fakat bu kanaati, 12 kişilik jüri heyeti nasıl telkin edeceğiz? Köpeğin bu ölüme sebebiyet vermiş olduğnu nasıl isbat edeceğiz? Cesette köpeğin diş izleri var mı? Yok değil mi? Sonra şu noktayı da unutmamak lâzımdır. Bir köpek ölü bir adamı hiç bir zaman ısırmaz. Köpek Sir Charles'in yanına vardığı zaman onda, korkunun sebebiyet verdiği kalb sektesi yüzünden çoktan ölmüştü. Bütün bu noktaları birer birer tespit etmeğe mecburuz. Fakat şimdi bunu yapabilecek bir vaziyette bulunmıyoruz.

— Ya bu geceki faciaya ne diyeceksiniz?

— Bu da maddeten isbat edilemez. Haydut Selden'in ölümüyle bozkırda geceleri arasıra dolaşan köpek arasındaki münasebeti nasıl isbat edeceğiz? Haydudun ölümüne sebebiyet veren köpeği gözlerimizle gördük mü?

— Hayır!

— O halde nasıl isbat edeceğiz?

— Köpeğin korkunç ulumalarını işittik ya!...

— Bu da birşey ifade etmez. Köpeğin haydudu kovaladığı ne malûm? Sonra köpek, haydudu niçin takibetmiş? Bunu hâkimlere makul bir surette izah edebilecek miyiz? Hayır dostum, Stapleton'a karşı sarih, katî bir ittiham ileri süremeyiz. Elimizdeki bütün dediller, biraz evvel söylediğim gibi, bir takım tahmin ve zanlardan ibarettir. Halbuki hâkimler için bunlar kâfi değildir. Onlar, maddî, katî, sarih dediller isterler. Bu deliller ise, henüz elimizde yoktur.

— Bu delilleri nasıl elde edeceğiz? Fikrimce işin uzamağa tahammülü yoktur.

— Bu delilleri, Stapleton'un metresi Miss Laura'nın yardımiyle ele geçireceğiz. Stapleton'un evli olduğunu ve kendisini aldattığını söyleyince Miss Laura muhakkak bize yardım edecek ve işimizi kolaylaştıracaktır.

— Bu düşünceniz çok doğru. Ben bunu akıl etmemiştim.

— Ben şimdiden hareket plânlarımı hazırladım bile.

— Bari biran evvel harekete geçsek...

— Ben de o kanaatteyim. Her halde yarın mühim hâdiseler karşısında kalacağız. Maamafih yirmi dört saat geçmeden Icabeden bütün delilleri toplamış olacağımızı kuvvetle ümit ediyorum.

— Allah yere de dediğiniz gibi olsa...

— Biraz sabırlı ol Watson! Her halde bu muammayı çözeceğiz ve caniyi ölü veya diri yakalıyacağız. Bundan biran bile şüphen olmasın.

Holmes, sözünü burada kesti, yeniden düşüncelerine daldı. Hızlı adımlarla yürüyorduk. Mehtap ışığı altında Baskervil konağının kara iskeletini görüyorduk. Nihayet konağın kapısı önüne geldik.

Bu defa söze ben başladım ve Holmes'e sordum:

— Konağa girecek misiniz?

— Niçin girmiyeyim. Artık saklanmam için hiç bir sebep kalmadı. Ben bozkırda bulunduğumu Stapleton'dan gizli tutmak istiyordum. Halbuki, o, burada bulunduğumu gördü. Binaenaleyh mevcudiyetimi gizli tutmak için artık hiç bir lüzum kalmadı.

Watson! Aklıma gelmişken sana söyliyeyim: Köpekten ve Selden'in feci ölümünden sir Henry'ye katiyen bahsetmiyeceksin. Icabederse ben söylerim. Selden'in ölümünden ve köbeğin bu gece bozkırda dolaştığından şimdilik katiyen haberi olmamak lâzımdır. Bu sayede sinirleri gevşemez ve yarın geçireceği tehlikeli son imtihanı, metanet ve soğukkanlılıkla atlatır. Bana biraz evvel sir Henry'nin yarın akşam haşarat mütehassısının evine davetli olduğunu söylemiştiniz değil mi?

— Evet, Fakat yalnız sir Henry değil, ben de davetliyim.

— Bir mazeret ileri sürerek bu davete gitmiyeceksin?

— Niçin?

— Sebebini bana sorma. Yalnız söylediğim gibi hareket edeceksin!

— Sir Henry'yi, caninin evine gitmeğe yalnız mı bırakacağız?

— Evet! Bu davete yalnız sir Henry gitmeli. Senin gitmemen için bir bahane uyduracağız. Şimdi konağa girelim de sir Henry'den bize sıcak bir çorba hazırlamalarını emretmesini rica edelim. Bu gece yorulduk ve üşüdük. Isınmak ve rahat bir uykuya şiddetle ihtiyacımız var. Yarın hem çok ve hem de çok zorlu işlerimiz olacak.

***

Konağa girdiğimiz zaman sir Henry, henüz uyumamıştı. Benim avdetimi bakliyor ve geciktiğimi gördükçe, başıma bir felâket gelmiş olması ihtimaline üzülüyordu. Benim, Holmes ile beraber eve döndüğümü görünce son derece sevindi. Fakat hafiyeler kıralının habersiz gelmesinden dolayı hiç hayrete düşmedi. Çünkü bir kaç gündenberi çifliğe gelmesini bekliyordu.

Delikanlı, yalnız Holmes'in bagajsız ve eşyasız, çifliğe geldiğini görünce, gözlerini hayretle açtı. Hafiyenin böyle sipsivri çıkıp gelmesine bir türlü mâna veremiyordu.

Sir Henry'nin bunda da hakkı yok değildi.

O gece, benle sir Henry Şherlock Holmes'e, neye ihtiyacı varsa gardrobumuzdan çıkarıp verdik ve mutat saatten pek çok bir zaman geçtikten sonra kurulan yemek sofrasının etrafında oturarak karnımızı güzelce doyurduk. Yemek esnasında başımızdan geçen maceranın hesabımıza gelen kısımlarını delikanlıya anlattık.

Daha evvel Barrymoor ile karısına,, Selden'in feci ölümünü haber verdim.

Bu haber, sir Henry'nin uşağını fevkalâde sevindirdi. Zira zavallı Barrymoor iki aydanberi, kimseye görünmeden kayınbiraderine muhtaç olduğu şeyleri yetiştirmek için akla karayı seçmiş, kelimenin tam mânasile bir cehennem hayatı yaşamıştı. Bütün bu zahmetlere ve meşakkatlere de Selden'i sevdiğinden değil, çok sevdiği karısının gönlünü kırmamak için sessizce katlanmıştı.

(Arkası var)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Ada	Parsel	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No. Es.	No. Ye.	Hisse Miktarı	Satış bedeli Lira	Kr.
.	.	Beşiktaş	Arnavutköy	Ayanofri	Arsa	1	1	4824/10080	16	89
483	6	Beyoğlu	Kuloğlu	Altıpatlar	Arsa	5	5	1/4	447	75
.	.	Beyoğlu	Çatmamescit	Mektep	Hane	12	12	17/40	862	94
						14	14			

Yukarıda mahalle, sokak isimlerile kapı numaraları yazılı gayri menkullerin hizalarında gösterilen hisse miktarı mahlûlen vakfa rucuh etmiş olduğundan bunlara 3294 numaralı kanunun tarifatı dairesinde kıymet takdir edilerek teffiz muamelesinin yapılabilmesi için tebligat yapılmak üzere hissedarların adresleri aranılmış ise de adresleri ve ikametgâhları tesbit edilemediğinden gereken tebligat yapılamamıştır.

Bu ilânın neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında hissedarları vesaiki tasarrufiyelerile birlikte Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü Akarat ve Mahlûlât Şefliğine müracaatla işbu mahlûl hisseyi gösterilen bedel ile almağa istekli olduklarını bildirmeleri aksi takdirde mahlûl hisseyi almağa istekli olmadıklarından mezkûr hisselerin umumi ahkâm dairesinde satılacağı ilânen tebliğ olunur. 11 Haziran 942 (6433)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme umum idaresi ilânları

Devlet Demiryolları Eskişehir işletmesi satın alma komisyonu reisliğinden

Gurup	Cinsi	Miktarı	Muhammen Fiyatı Kuruş	Sn.	Tutarı Lira	Kuruş	Muvakkat teminatı Lira	Kuruş	İhale gün ve saati
1	Pirinç	11379 Kğ.	50	00	5689	50			
	Bulgur	6922 »	21	00	1435	62			
	Toz şeker	10826 »	93	00	10068	18			
	Kesme şeker	1200 »	115	00	1380	00			
	Çay	173 »	1550	00	2681	50			
	Kuru fasulye	14146 »	23	00	3253	58			
	Barbunya fasulye	7915 »	23	00	1820	45			
	Nohut	7479 »	18	00	1346	22			
	Çekilmiş kahve	5 »	670	00	33	50			
					27726	55	2070	50	29/6/942 14,30 da
2	Kuru üzüm	2463 Kğ.	80	00	1970	40			
	Kuru vişne	700 »	80	00	560	00			
	Kuru erik	1302 »	60	00	781	20			
	Sirke	716 »	25	00	179	00			
	Badem içi	247 »	200	00	449	00			
	Fındık içi	358 »	200	00	716	00			
	Şam fıstığı	124 »	220	00	272	80			
	Karışık turşu	2582 »	40	00	1032	80			
	Kuru kayısı	1152 »	60	00	691	20			
	Kara biber	8 »	200	00	16	00			
	Kırmızı biber	8 »	70	00	5	60			
	Ceviz içi	517 »	120	00	620	40			
	Tarçın	9 »	05	00		45			
	Baharat	6 »	10	00		60			
	Kuru incir	1213 »	50	00	606	50			
	Kuş üzümü	79 »	120	00	94	80			
					8041	7	603	15	29/6/942 15 de
3	Amasya bamyası	336 Kğ.	300	00	1008	00			
	Kırmızı mercimek	604 »	27	00	163	08			
	Siyah mercimek	3989 »	18	00	718	02			
	Pirinç unu	865 »	70	00	605	50			
					2494	60	187	10	29/6/942 15,30 da
4	Reçel	721 Kğ.	100	00	721	00			
	Tahin	250 »	100	00	250	00			
	Tahin helvası	1630 »	102	00	1662	60			
	Pekmez	250 »	60	00	150	00			
					2783	60	208	80	29/6/942 16 da
5	Domates salçası	1516 Kğ.	80	00	1212	80			
	Patates	23815 »	30	00	8644	50			
	Yumurta	86012 »	03	50	3010	42			
	Zeytin tanesi	2038 »	70	00	1426	60			
	Kuru sarımsak	258 »	25	00	104	80			
	Kuru soğan	9653 »	25	00	2413	25			
	Kaşar peyniri	1336 »	200	00	2672	00			
	Tuz	3208 »	08	25	264	66			
	Sofra tuzu	119 »	11	50	13	68			
					19812	71	1486	00	29/6/942 16,30 da
6	İstanbul Belediye (Tur yağı)	10567 »	175	00	18492	25			
	Tereyağı	989 »	260	00	2571	40			
	Zeytinyağı	3214 »	126	00	4049	64			
	Beyaz peynir	4739 »	100	00	4739	00			
					29852	29	2239	00	29/6/942 17 de

1 — Eskişehir idare hastahanesi, Talebe pansiyonu ve Sanat çırak okuluna yukarıda muhammen bedel, muvakkat teminat, cins ve miktarları yazılı 6 guruptan müteşekkil gıda maddeleri ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf ve açık eksiltme usulile Eskişehirde Eskişehir işletme binasında toplanan komisyon tarafından satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli 5000 liradan aşağı olan partiler açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

3 — Müteahhitlerin taahhüt edecekleri 1 ve 6 ncı guruplarda yazılı erzaklarla, zeytinyağı ile Turyağının kap, pul, vergi, mukavele ve teminat mektubu gibi masrafları idarece ayrıca tediye edilecektir.

4 — Bu işe girmek istiyenlerin partiler hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesika ve tekliflerini aynı gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

5 — Birinci gurubun 139, 5 inci gurubun 100 ve 6 ncı gurubun 150 kuruş bedel mukabilinde ve diğer gurupların şartnameleri parasız olarak Eskişehirdeki komisyondan, Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci idare veznelerinden alınabilir. (6394)

★

Devlet Demir yolları Eskişehir İşletmesi Satın alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli (66355) lira olan, aşağıda cins ve mikdarları yazılı bulunan 3 kalem et 26/6/942 cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Eskişehir İşletme müdürlüğü binasında toplanan komisyon tarafından satın alınacaktır.

Muvakkat teminatı (4976) lira (65) kuruştur. Taliplerin kanunun tayin ettiği vesikalariyle tekliflerini ayni gün saat 14,30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri ilân olunur.

Şartnameler (333) kuruş mukabilinde Eskişehirde komisyonda, Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci İdare veznelerinden alınabilir.

Cinsi	Mikdarı
Koyun Eti	24850 Kğ.
Sığır Eti	28000 »
Kuzu Eti	900 »

(6139)

Muhasebeci Aranıyor

Adana Elektrik T. A. Şirketinden:

3659 sayılı kanun hükümlerine göre aylık ücretle bir mes'ul muhasebeci, bir muhasebe memuru alınacaktır. İsteklilerin hal tercümesi ve referanslarını bildiren bir mektupla 1/7/942 tarihine kadar Şirket Müdürlüğüne müracaat etmesi lüzumu ilân olunur.

SUADİYE
PLÂJ - OTEL ve GAZİNOSU
AÇILMIŞTIR
Bugünden itibaren
POGANY KADIN ORKESTRASI
Her gün neş'e ile çalışmaktadır.

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
HOLANTSE BANK - ÜNİ N.V.
İSTANBUL ŞUBESİ
GALATA: KARAKÖY PALAS
AJANSI: MEYDANCIK, ALALEMCİ HAN
BÜTÜN BANKA MUAMELELERİ
KASA İCARI
MERKEZİ: KÜRASAO
ŞUBELERİ: AMSTERDAM - ROTTERDAM - BUENOS AIRES
CARACAS - MARACAIBO - HAIFA - WILLEMSTAD - ORANJESTAD
RIO DE JANEIRO - SANTOS - SAO PAULO

ŞEHRE EN YAKIN VE VESAİTİ NAKLİYESİ BOL OLAN
Salacak-Kızkulesi
PLÂJ ve GAZİNOSU
14 HAZİRAN PAZAR GÜNÜ AÇILIYOR.

Kiralık Köşk

Göztepe'de tren istasyonuna 2 dakika mesafede telefon, terkos ve havagazını havi büyük bahçeli fevkalâde bir köşk'ün birinci katı kiralıktır. Her gün görülebilir. Adres:: Rıdvanpaşa sokak No. 9 Göztepe. Telefon: 52-72

AÇIK ARTTIRMA İLE FEVKALÂDE SATIŞ

942 Haziranın 14 üncü pazar sabahı saat 10 da Beyoğlunda Kurtuluş Tepeüstü Barutihane caddesinde Çobanoğlu So. 61 No. 11 hanede bay Adil Sevil'e ait eşyalar açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur.

Üç parçadan ibaret Pomye usulü enfes kadife salon takımı, mavun kaplama modern, yanları vitrinli çok güzel yemek oda takımı, modern yatak oda takımı, biblo için akaju parke zarif bir vitrin, salona ait eşyalar, aynalı jardinyer, bronz kesme Avrupa karyolaları, ministr yazıhaneler, biblolar, Japon ve Fransız vazolar, renkli resim ve tablolar, salon masaları, oymalı ağaç antre koltuk ve sandalyaları, heykeller, elbise dolapları, gayet güzel emaye demir ve çini sobalar yeni borularile, portmanto, mavun ağacından yapılmış sevimli aynalı bir divan, kolonlar, modern kanapeler, Radyo masası, keten sofra takımları, meşhur Manolun hususi surette yapmış olduğu bir ud, modern gümüş kaplama tepsiler ve kopmle çatal bıçak takımı, bronz portkartlar, Morano vazolar, havagaz ocakları, Singer dikiş makinası, işler halde elektrik süpürgesi, bakır mangallar, kaden kürk ve manto, bahçe sandalyaları ve sair lüzumlu ev eşyaları.

Tebriz, Ferahan ve Anadolu halıları, kadın için kürk manto ve Rönarlar.

ARKİTEKT (Mimar)

Bu derginin 127 - 128 ci sayıları zengin münderecat ve yapılmış binalara ait plân ve fotoğraflar ve projeler ile yapı tekniğine sanata ait original ve tercüme yazılar ile çıkmıştır.

Zayi — Resmi maaş senedimi (Berat kâğıdımı) kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Ahmet Erdal

Karar hülâsasıdır

İhtikâr 942/118

Milli Korunma Kanununa muhalifetten Bakırköy Yeni mahallede Fethi sokak 71 numarada ekmekçilik ticaretile meşgul Vartanyan oğlu Kirkor Nerses hakkında İstanbul ikinci milli korunma mahkemesinde cereyan eden mahkemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan Milli Korunma kanununun 21-55 inci maddeleri mucibince yirmi dokuz lira on kuruş para cezası ödemesine ve hüküm katileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hulâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 28/4/942 tarihinde karar verildi. (6422)

Karar hülâsasıdır

C. 42/1032

Milli Korunma Kanununa muhalifetten İstanbul Marpuççularda Sabuncu han caddesinde 49/1 numarada Mezecilik ticaretile meşgul Menahem oğlu Davit Bahar hakkında İstanbul asliye ikinci ceza mahkemesinde cereyan eden mahkemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan Milli Korunma Kanununun 21-55 inci maddeleri mucibince yirmi beş lira para cezası ödemesine ve hüküm katileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hulâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 24/2/942 tarihinde karar verildi. (6432)

Romanyanın tanınmış sanatkârı Piyanist Madam
SYLVIA ŞERBESCU
16 Haziran Salı günü akşamı saat 21 de
SARAY Sinemasında
TÜRKİYE KIZILAY
CEMİYETİ MENFAATİNE
BİR KONSER VERECEKTİR
Program: Bach - Liszt ve diğer büyük şöhretlerin eserlerinden mürekkeptir. Biletler Saray sineması gişelerinde satılmaktadır.

ODEON
FEVKALÂDE HASSAS PLÂKLAR
MUZEYYEN SENAR
270464 No. Kaynak şarkısı — ENGİNDE YAVAŞ YAVAŞ
Gönül şarkısı — DERMAN KÂR EYLEMEZ.
Beste: Sadettin Kaynak — «Harunurreşit filminden»
FASIL PLÂKLARI SERİSİ No. 3
270468 No. Hüzam şarkı AÇMAM AÇAMAM
Beste: Nasibin Mehmet
Hüzam şarkı — KÜŞADE TALİHİM
Beste: Şevki Bey Merhum
Okuyanlar: MÜZEYYEN SENAR — SELÂHADDİN PINAR
MUZAFFER GÜLER — NECATİ TOKYAY
NEZİHE YILMAZ
270465 No. Halk şarkısı — BAHÇELERDE MELEME
Kırşehir bozlağı — GÖNÜL DERKİ

Gece bekçilerine mahsus kontrol saatlerinin en dakik ve en sağlam modelidir
Millî ve şahsî serveti muhafaza etmeliyiz.
Yangından ve Hırsızdan Sizi Muhafaza Eder
Emniyet ettiğiniz bekçileri geceleri kim kontrol eder?
Bekçilerin gezdiği saati kim doğru işaret eder?
Sizi yarın bekçilerin muntazam gezmediklerinden veya uyuduklarından kim haberdar eder?
Size bekçilerin arasında vazifesine hiyanet edenleri kim bulur ve ihbar eder?
Bütün bu vazifeleri
yalnız
SİNGER
KONTROL
SAATİ

Mükemmelen ifa eder.
Resmi dairelere, Polislere, Bankalara, Depolara, Fabrikalara, Hastanelere, Gümrüklere, Deniz ve Demiryollarına, Mekteplere ve bilûmum müesseselere fevkalâde lüzumlu bir kontrol âletidir.
No. 1006 şeklin aynısı olup, bir senelik kâğıt mineler, 6 anahtarlı ve meşin kaplısı 60 liradır.
Taşradan sipariş vukuunda posta masrafı olarak ÜÇ LİRA bedelile beraber peşinen gönderilmelidir.
Singer Saat Mağazası — İstanbul Eminönü

Kandilli - Bebek karşısında
KUÇÜKSU PLAJI
AÇILMIŞTIR
1 inci mevki vapur gidip gelme Banyo ile beraber kombine biletleri 45 kuruş. Şirketi Hayriyenin her iskelesinde satılır.

Balıkçılarla deniz amatörlerine:

AÇIK ARTTIRMA İLE SATIŞ

14 Haziran pazar günü saat 11 de Kınalıada'da Alsancak sokağında 71/73 No. lu kayıkhanede bulunan ve ölü bay Edvard Krespi'ye ait ve Liman dairesinde 909 No. ve (Bacı) ismi ile kayıtlı TORNİGROF markalı dokuz beygir kuvvetinde bir deniz motörü, deniz ağları ve bir sandal açık arttırma ile satılacaktır. Adaya Köprüden saat 9,15 de vapur vardır.

Petrol Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Mühendis ve Kimyager alınacak

Ofisimize 300 lira ücretli bir makine mühendisi ile 260 lira ücretli bir kimyager alınacaktır. İhtisas mevkii olan bu vazifelere talip olanların 18 Haziran 1942 Perşembe günü saat 10 da bizzat lüzumlu evraklarile birlikte umum müdürlüğümüze müracaatları.

Belsamitol
İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, İdrar zorluğu, Mesane ve Prostat iltihabı, Sistit ve Koli Sistitlere. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilâç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullananlar yukarıda yazılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar. Bütün Eczanelerde bulunur. Satış deposu: Sami Aksu Bahçekapı İş Bankası arkasında Rahvancılar sokak No. 5.

KUŞ TÜYÜNDEN
Yastık, Yorgan, Yatak kullanmak hem kesenize hem de sıhhatinize faydalıdır. BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 2 LİRADIR
Yatak, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Sandalyacılar sokak, Ömer Bali oğlu Kuş tüyü Fabrikası. Telefon: 23027.

BAYILANLAR, ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL
DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATIŞIR. DERHAL FERAHLARLAR.

NEVİN HASAN CEVİZ YAĞI

Güneşin ve ve denizin saf ve yakıcı güzelliklerini cildin derinliklerine nüfuzunu temin ile sıhhat ve hayat fışkıran tunç gibi esmer ve cazibi ruh bir renge tahvil ettirir. *HASAN DEPOSU ve ŞUBELERİNDE ŞİŞESİ 50 BÜYÜK 75 kuruş.*

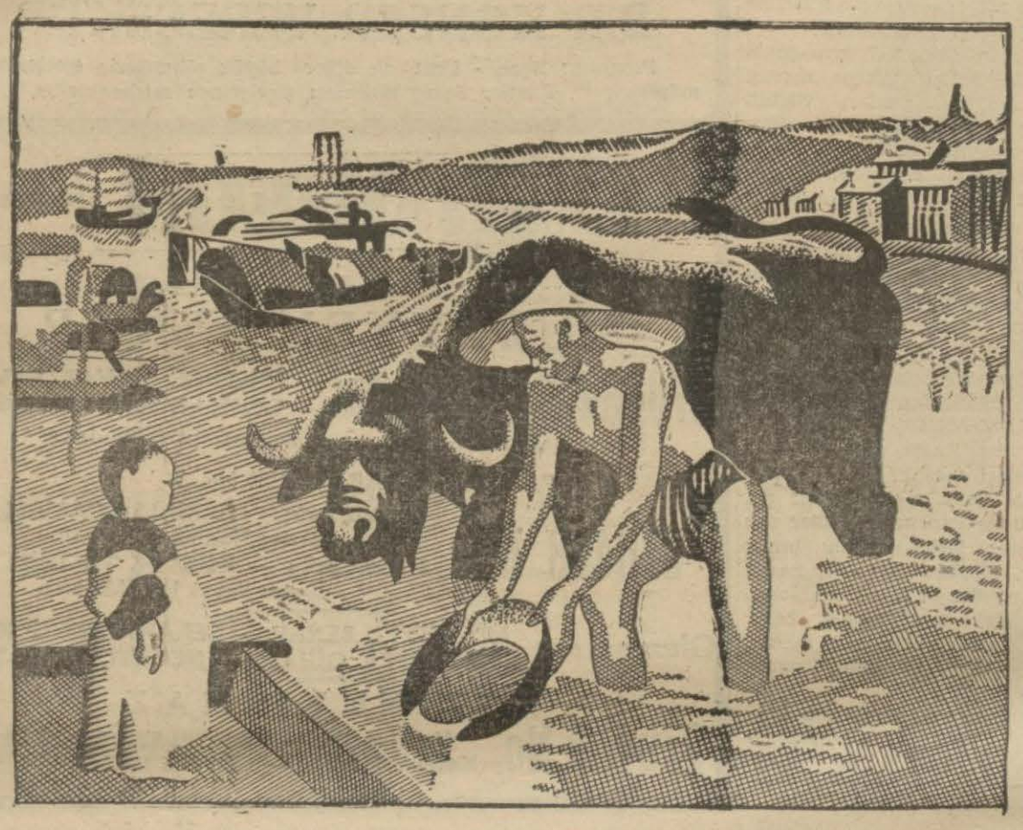

SARI NEHİR

Bahis mevzuu olan yalnız Çin'in Sarı nehri değil, sıcak memleketlerde bulunan müteaddid sarı nehirlerden her hangi biridir. İnsanlar mümkün oldukça suya yakın yerleşmiştir. Çünkü onlar için su hayattır ve bu tabiî his yüzündendir ki bir çok nehirler, meselâ Tiber ve Ganj nehirleri hayat ve ölüm hakemi sıfatile ilân olarak tebcil edilmişlerdir. Bu nehirlerin sahillerinde oturanlar, kendilerine hayat veren bu suların ayni zamanda ölümü de beraber getirdiğini takdir edemezlerdi; çünkü hem kendileri, hem de hayvanları bu suların kolera, dizanteri, tifo ve diğer hastalıkların mikroplarile kirletmekte idiler. Avrupa ve Amerikada bile sulh medeniyetinin bütün boşlukları içinde nehir ve dere suları büyük şehirlerde yaşayan milyonlarca ahalinin hayatını tehdit etmektedir. Mikroplu içme suları ve bulaşmış yüzme havuzları vasıtasile hastalıklar salgın haline gelebilir. Bugün her zamandan daha ziyade bu tehlikeler erkek, kadın ve çocukların hayatını tehdit etmektedir. Bereket versin İngiliz kimyagerleri, bilhassa suyun tasfiyesi için klor kullanmak suretile bunlara karşı gelebilecek silâhlar bulmuşlardır. Klorun bu maksat için ilk sistematik istimalini Sir Aleksander Houston'a medyunuz. Mumaileyh ipokloriti 1904 te Linkoln'da ağır bir tifo salgınında kullanmış ve bilâhare ipoklorit mahlûlü yerine gaz şeklinde klor kullanmıya başlanmıştır. Bu usul halen daha fazla rağbet görmektedir. Klor istimali, bilhassa seferde olan askerler ve düşman tarafından kirletilen su membalarının bulundukları mevkiler için kıymetlidir. İngiliz kimyakerleri su membalarının emniyetini muhafaza etmek suretile milletin sıhhatini korumağa mahsus usulleri islah için daimî surette çalışmaktadır. Dünyada ilk olarak ticarî mikyasta klor imal etmiş olan İngiliz kimya sanayii kâfi miktarda klor ve poklorit imal ve teslim edecek mevkidedir.

İCİ

Imperial Chemical Industries Limited

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser.

Sıhhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Müzeyyen Senar

Maksim Bahçesinde

Kemanî **Necati Tokyay**

Kemani	: SAİM		Bayanlar
Piyanist	: YORGU		SEMİHA
Kanunî	: İSMAİL		NEVZAT
Klarnet	: ŞEREF		GÜZİN
Kemençeci	: PARASKO		CAN
Cünbüş	: ŞEVKET		SÜHEYDA
Nısfiye	: NİHAD		SANİYE
Darbuka	: H. TAHSİN		İHSAN

Okuyucular: YAHYA, ARTAKİ, VAHİT ● San'atkâr ve okuyucu: Bayan SEMİHA

İsimleri yazılı muazzam SAZ HEY'ETİNİ her akşam dinleyiniz.
DİKKAT: Her hafta pazartesi akşamları HALK İSTEKLERİ GECESİ dir.
Sayın halkımızın MÜZEYYEN SENAR'dan isteklerini müessesemize mektupla bildirmeleri rica olunur.
İstekler, tasniften sonra ekseriyet kazananlar okunacaktır. Tel: 42633

TESİRİ KAT'Î

TAZE MEYVALARDAN İSTİHSAL EDİLMİŞ

İDRİS Müshil

(GAZOZLU)

LİMONATASI

Lezzeti hoş •• içimi kolay

MARKASINA DİKKAT: Fiatı 60 kuruş.

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin ruhsatını haizdir.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

KAHVE ve ÇAY

Kanunu Hükümlerine Göre:

1 — Çayda bulunan vasıfları taşımayan ve memleket dahilinde yetişen bazı otları şekilce çaya benzetmek için işlemek, kurutmak ve bu suretle vücude getirilmiş taklid çayın ticaretini yapmak, satmak kasdile taşımak, saklamak, bilerek satın almak veya kabul etmek.

2 — Nohut, arpa ve emsali yabancı maddelerle karıştırılmış kahvenin ve yabancı her hangi bir nebatla harman edilerek vücude getirilmiş çayın halile veya pişirilerek satılması veya satılığa çıkarılması kaçakcılıktır.

Bu kaçakçılığı yapanlardan kaçak maddeler müsadere olunmakla beraber karışık kahvenin her bir kilo veya küsurundan 10 ve karışık çaylarla çaya benzetilmiş nebatların kilosu veya küsuru için 20 lira ağır para cezası alınır. Maddeler, kaçakcının veya kaçakcılıkta birleşmiş olan kimselerin elinden çıkmış olması dolayısile müsadere olunmazsa aynı ceza iki kat olarak alınır.

Keyfiyet kahve ve çay satıcılarının ve pişirici olan otel, gazino, pastane, kahvehane ve emsali müessese sahiplerinin dikkat nazarına ehemmiyetle vazolunur.

HIZIR

HÂLİS ECE Müessesesi yangın söndürme ve pasif koruma vesaiti. Her nevi söndürme eczalarımız gelmiştir. Seyyar acentemiz yoktur. Doğrudan müessesesme müracaatınız rica olunur.
Galata, Eski Gümrük caddesi, No. 44. Telefon: 41447.

SAÇINIZ DÖKÜLÜYORSA, BAŞINIZDA KEPEK VARSA

MAJİK SAÇ EKSİRİ

Kullanınız. Her Eczanede bulunur.

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

Bu pazar günü
MODADA YAPILACAK

BÜYÜK SATIŞ

Şüphesiz senenin en güzel ve en fevkalâde satışı olacaktır. Mükemmel, eski ve modern bir çok âsarı nefise, çok güzel mobilyalar arasında KAPS marka kuyruklu bir piyano, LOUİS XVI yaldızlı bir salon takımı ve çok güzel aynı cins Ampir mobilyasiyle diğer bir İtalyan salon takımı, Louis XV Lâke yatak odası takımı ve bilhassa 17 parçadan mürekkep çok mükemmel bir İngiliz yemek odası takımı vardır. Fazla tafsilât için yarınki nüshamızdaki büyük ilânımı ve duvarlardaki afişleri okuyunuz

Sünnet düğünlerine, eğlencelere

KARAGÖZ

HAYALİ MAHMUT AKÇAY

Adres: Aksaray cd. Bakkal Ömer Halil. Telefon: 22443. 10-15 gün evvel haber vermelidir.

SÜTNİNE ARANIYOR

Sıhhati yerinde bir SÜT NİNE aranıyor. İsteklilerin Eminönü Diş Tabibi Vecihi Kemal muayenehanesine müracaatları.

Dünyada hava ve manazarasiyle eşi bulunmayan İstanbulun cenneti

SARAY BURNU

PARK GAZİNOSUNDA

Kristal Gazinosunun büyük fedakârlıklarla Ankaradan getirttiği Radyo yıldızı

NEVZAT AKAY

Tanburi SELÂHADDİN PINAR ile Kemani NOBAR TEKYAY ve Kristal'in MUAZZAM SAZ HEY'ETİ 14.6.942 Pazar gününden itibaren her Pazar saat 15 - 19 za kadar

IÇKİSİZ AİLE MATİNESİ

SAZ HEY'ETİ		OKUYUCU BAYANLAR	
Udi: Selan. Abdi	Kanun: İsmail	Suzan Yakar	Faika Tanrıkut
Kemençe: Aleko	Keman: Haydar	Faide Yıldız	Okuyucu baylar
Klarnet: Şükrü	Tanburi: İhsan	Mahmure Şenses	Aksaraylı H. Yaşar
Piyano: Malan. T. Yay	Ney: Burhan	Ayda Sönmez	Hamit Dikses